

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON. 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 62. — ŠTEV. 62.

NEW YORK, THURSDAY, MARCH 16, 1922. — ČETRTEK, 16. MARCA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

POLOŽAJ V JUŽNI AFRIKI SE BOLJŠA.

ČETE SO SE POLASTILE KON TROLE V RAND OKRAJU. — OSTROSTRELEC, O KATEREM SE JE DOMNEVALO, DA JE BIL ŽENSKA, JE BIL MOŽKI. — AEROPLANI SO METALI TISKANA SVARILA V MESTO. — BAJONETNI NASKOK.

Johannesburg, Južna Afrika, 15. marca. — Poročila, ki so prišla iz Fordsburga, pravijo, da je prišla vladna infanterija z izbičenjem cest po zavzetju mesta, katero je iztrgala iz rok ustašev. Številni ustaši so padli v roke vladnih čet, dočim so se ostali umaknili proti Langlaagte reki. Pred obstreljevanjem mesta so metali aeroplani v mesto lističe, s katerimi se je posvarilo ženske in otroke, naj beže iz mesta, ki bo bombardirano. Ženske in otroci so se takoj odzvali temu pozivu in velika reka beguncev se je pričela zlivati proti posebnemu taborišču, ki se nahaja izven okrožja obstreljevanja.

Čprav so možki zapustili hiše v Fordsburgu ter so našle vladne čete le ženske in otroke, ko so prišle v mesto, se je še vedno streljalo na vladne čete iz zasede. Eden izmed ostrostrelcev, navidežno ženska, je bil ustreljen, a ko so pregledali truplo, so našli, da je bil to možki, preoblečen v žensko. Ženske, oborožene z belimi zastavami, so dale pribežališča nekaterim ustašem. Otroci, ki so obkolili nadalje ustaše, pa so omogočili slednjim beg.

Transvalske škotske sile so zavzele v nedeljo Dunswart za baje. KONFERENCA SE BO ZAČELA 10. APRILA.

Rim, Italija, 15. marca. — Oficijska brzojavna agencija je izdala poročilo, v katerem je rečeno, da so vse vesti o zopetni odgoditvi genevske konference, neresnične. Konferenca se bo začela 10. aprila.

Washington, D. C., 14. marca. Generalni major Harris, generalni adjutant zvezne armade, bo stopil meseca avgusta v pokoj in na njegovo mesto bo imenovan polkovnik Davis, ki je služil v Franciji kot generalni pritožnik ekspedicijske armade.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potem naše banke izvršujejo po nizki ceni, sanceljivo in hitro.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron \$1.30 1,000 kron \$ 4.20

400 kron \$1.75 5,000 kron \$20.50

500 kron \$2.15 10,000 kron \$40.00

Glasom narodne ministrstva za pošte in telegraf v Jugoslaviji je sedaj mogoče tudi nakazovati denar po pošti enolično v dinarjih; za vsake štiri krono bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in krono ostane torej neizmenljivo.

Italija in zasebno osemletje:

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir \$ 3.10 500 lir \$27.50

100 lir \$ 5.70 1000 lir \$54.00

300 lir \$16.50

Nemška Avstrija:

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

Radi velikih razlik v tečaju izplačuje sedaj v Avstriji samo ameriške dolarje. Naša pristojbna za vsako posredno nakazilo do \$10.— znaša 50 centov; od \$10.— do \$50.— po \$1.—; in za večja nakazila po 2 centa do dolarja.

Pod istimi pogoji izplačujejo tudi dolarčke in polijane ameriške dolarje v Jugoslaviji in v Italiji.

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega mil računanja po ceni letnega časa kot nam posredni davci v roki.

Kot generalni zastopnik "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo najmanjšo izplačilno ugodno pogoja, ki bodo veliko koristni za vas, ki se ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je posredni najbolj po Domestice Money Order, ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 83 Cortlandt St., New York (Advertisement)

POSLEDICE TORNADA.

Ko je zadnjič divjal vihar po South Carolini, je dobesedno uničil treje mest — Warrenville, Stifflet in Langley. Veliko ljudi je iz rubilo življenje. Slika nam prika zuje porušeno hišo.

NAJLEPŠA ŽENSKA NA SPAN SKEM.

gomočnikov na lice mesta, dočim se je nahajal požar na svojem višku ter rekel, da bo takoj prišel s preiskavo.

Vsled vročine, ki je prihajala iz gorečih poslopj na drugi strani ceste so popokala okna Mercantile Trust and Savings banke se predno so pričelo Burlington poslopje samo goriti. Močan policijski kordon je obdal banko, a se je moral hitro umakniti, kakorhitro je pričelo poslopje goriti. V kletih banke se nahajajo gotovine in vrednostnih listin za \$600,000 in poteklo bo več dni, predno bo mogoče pregledati listine.

Burlington poslopje je pričelo goriti nekoliko v osmem nadstropju in požar se je nato širil navzgor in navzdol. Nobena reka vode ni bila tako močna, da bi se mogla boriti proti plamenom v gorenjih nadstropjih.

Požar se je pričel v sredini Canal in Clinton cest ter je povsem nepoznanega izvora. Uničil je vsa poslopja v tem ozemlju, skočil nato severno preko Jacksona bulevarda ter uničil 21-nadstropno poslopje, Chicago. Burlington in Quincy železnice, v katerem je bila tudi nastanjena Mercantile Trust and Savings Bank. Na krilih močnega vetra je skočil tudi na Van Buren cesto ter dosegel skoro Harrison Street.

Požar je bil mogoče spraviti pod kontrolo šele krog petih in celo tedaj so se morali člani požarne bramboriti z najmanj ducatom različnih požarov, ki so izbruhnili na različnih mestih v prizadetem ozemlju.

Nekaj časa je izgledalo kot da bo zavzel požar brezmejno proporeje ter pretil celemu mestu z uničenjem in slehni aparat iz okrožja petih milj je bil pozvan na lice mesta s pomočjo desetih alarmov.

Naglica, s katero so se širili plameni, je bila naravnost presenetljiva, — je rekel Buckey, pomožni načelnik požarne brambor.

Občinski požarni zastopnik, O. High, je rekel, da je bil prvotni požar ki je zavzel nato take proporeje, najbrž požigalskega izvora. Objavil je aretacijo nekega človeka, kojega imena pa ni hotel obelodaniti. Dotični človek je bil aretiran na temelju informacij, katere je nudil A. Schiff, predsednik Confectionary Specialty Company z zapadnega Jacksona bulevarda, kjer se je požar pričel.

Mr. High ni hotel povedati imena aretiranega moža, vendar pa je izjavil, da se ga je glede pretilnih pisem, katera Mr. Schiff, svojemu prejšnjemu delodajalcu, Mr. Schiff je povedal, da je bil dotični odpuščen iz službe, ker se je razsrdil, ko mu kompanija ni hoteli prodati nekaj blaga in v teku zadnjih dveh mesecev je nato poslal več pretilnih pisem.

Mr. High je pozval več svojih

POŽAR, KI JE OBSEGAL DVA BLOKA, JE NAPRAVIL ŠKODE ZA DESET DO PETNAJST MILIJONOV DOLARJEV.

Chicago, Ill., 15. marca. —

Požar, ki je izbruhnul, zgodaj danes zjutraj, je uničil cel blok trgovskih poslopj, ravno izven črnskega Loopa ali trgovskega mešnega dela in povzročeno škodo, se ceni od deset do petnajst milijonov dolarjev.

En član požarne brambor je bil ubit, en nadaljni smrtno-nevarno poškodovan in deset drugih jih je bilo manj poškodovanih. Dočim je bilo na tisoče gledalcev lahko ranjenih vsled padajoče opeke, lesa ali pa isker.

Požar se je pričel v sredini

Albany, N. Y., 14. marca. —

Poslanska zbornica je včeraj sprejela Simpsonovo novo predlogo, z glasno s katero bodo dobivali kaznjenci v različnih državnih kazniščih primerno nagrado za svoje delo, ki je znašala dosedaj le par centov na dan.

Senat je to predlogo že sprejel ter bo sedaj izročena gubernetu v podpis.

SEMOV BO POTOVAL PO ZDR. DRŽAVAH.

Vancouver, Kanada, 15. marca. —

Včeraj je dospel sem bivši sibirski vojaški general Semov. Če mu bodo priselniške oblasti dovolile, bo vpriporil obširno potovanje po Združenih državah.

ŠPANCJI POROČAJO O SVOJIM USPEHIM.

Madrid, Španija, 15. marca. —

Kljub silnemu odporu ustaških Marokancev, Španci neoprestano prodirajo. Španski broderje obstreljuje obal med Kert in Afrau.

O POTOVANJU.

Za potovanje spomladi, poleti in začetkom jeseni je drugi razred na prekoceanskih parnikih že več mesecev naprej razprodan. Že sedaj je težko dobiti prostoro drugega razreda za junij in druge mesece. Le malo prostorov je še na razpolago. Kdor bi tedaj hotel potovati prihodnje mesece v drugem razredu, naj nam takoj naznani, da mu preskrbimo prostor.

Frank Sakser State Bank.

Hayes bo postal najbrž kardinal.

Dobro informirani katoliški krogi so mnenja, da bo newyorški nadškof kmalu imenovan kardinalom.

V dobro informiranih katoliških krogih v New Yorku so mnenja, da bo papež Pij XI, na konsistoriju, ki se bo vršil meseca aprila ali maja, podelil newyorškemu nadškofu Hayesu kardinalsko čast.

To mnenje je bilo ojačeno vsled poročil iz Francije, v katerih se je glasilo, da je tamkaj znano, da je stavil pokojni papež Benedikt XV. nadškofa Hayesa na seznam cerkvenih prelato.

Katere naj bi se dvignilo do kardinalske časti. Navada je, da posveča novi papež polno pozornost željam svojega predhodnika in da se pogosto vpripori tozadevno akcijo takoj pri prvem konsistoriju.

Soglasno z nekim poročilom na Associated Press iz Londona prednim mesecem, v katerem se je navajalo Central News sporočilo iz Rima, bo posvečal novi konsistorij svojo pozornost imenovanju dveh novih francoskih in dveh ameriških kardinalov. Če bosta imenovana dva kardinala iz Združenih držav, bo drugi nadškof Muendelein iz Chicaga, ki je bil preje pomožni škof v Brooklynu.

Povdarjalo se je, da se je nadškof Hayes vrnil domov preko Francije in da je sedanjim papeški nuneji v Parizu nadškof Cerretti, tesen osebni prijatelj nadškofa Hayesa ter prejšnji državni podtajnik v Vatikanu. Skozi leta je bil nadškof Cerretti tajnik ameriške apostolske delegacije v Washingtonu.

Mi nismo dobili nikakih novic iz Rima, — je rekel Rev. Donahue, privatni tajnik nadškofa Hayesa, — in tudi ne nikakih migljajev, da bo nadškof Hayes v kratkem povišan v svetile kolegij.

Prijatelj nadškofa Hayesa povdarja, da je treba razven osebe kvalifikacije za kardinalavstvo, vpbstev tudi dejstvo da je nadškofija v New Yorku največja v Združenih državah po številu vernikov, najbolj mogočna in tudi najbolj radodarna. V newyorški nadškofiji je skoro poldrugi milijon vernikov.

Opozicije proti imenovanju nadškofa Hayesa pa je najbrže pričakovati iz Anglije radi simpatij, katere je kazal napram žrtvam vojne na Irskem, kar je ustvarilo v številnih krogih domnevanje, da se zavzema za stvar Sinn Feinev. Vodja angleških katolikov je vojvodja iz Norfolk, najvišji angleški vojvoda.

NA BALKANU ŠE NE BO MIRU

AMERIŠKI TRGOVEC, KI JE IMEL OD NEWYORŠKEGA LISTA "WORLD" NAROČILO, DA POROČA O TEM, KAR BO VIDEL NA SVOJEM POTOVANJU, JE PRIROČIL SEDAJ PRVI ČLANEK V SERLI SVOJIH POROČIL. — PRAVI, DA SE MORE SRBSKA ARMADA PRIMERJATI LE S FRANCOSKO.

Dunaj, Avstrija, 15. marca. — Presenečen sem bil, ko sem po svojem povratku na Dunaj z obširnega trgovskega potovanja po Balkanu, zadel na splošno mnenje, da je zavlada na Balkanu mir. Mirovne pogodbe so potegnile demarkacijske črte med posameznimi državami in domneva se, da je napravilo to konec vsem bojem.

Nobena stvar ne more biti bolj oddaljena od resnice. Na Balkanu ni najti ničesar, kar bi bilo podobno miru. Vsaki dan in vsako roč je zaznamovati pohode, napade, pokaanje pušk in regljanje strojnice od enega konca Balkana pa do drugega.

Srbija ima dve aktivni fronti, eno proti gotovemu delu Bolgarske, drugo pa proti Albaniji, dočim obstaja še tretja, namreč proti Italiji, ki je tako blizu aktivnosti, da ni nič neobičajnega, da se sempatam postreli par pasov s strojnico.

Moja zadnja trgovska potovanja skozi Balkan so bila v glavnem omejena na Srbijo, Albanijo in dalmatinsko obal, a imel sem priliko pogosto iti sem in tja ter je najti gotove stvari, ki bi morale vzbuditi splošno pozornost.

V tem članku hočem obrazložiti in navesti par stvari glede Jugoslavije, katere zunanji svet očitno le malo pozna.

V prvi vrsti je postavila Jugoslavija izza konca vojne na noge drugo največjo armado zapadno od Rusije, Edinole Francija je danes boljše oborožena kot pa kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ko je bila jugoslovanska armada mobilizirana ob času zadnjega Karlova puča na Madžarskem, se je na mestu mobiliziralo velikansko bojno silo — in sicer resnično bojno silo, — ki je štela 600,000 mož.

Vsak Srb je rojen vojak. Duh militarizma je tako močan, da ni bilo nobenega prekinjenja v mobiliziranju, kakorhitro se je enkrat pričelo. Jugoslavija ni imela nobenega denarja, s katerim bi izvršila mobilizacijo in ves denar, ki je bil na razpolago, je obstajal iz takozvane prostovoljne konškrpcije v znesku 500,000,000 dinarjev za notranji razvoj dežele. Vlada ni imela nobene pravice porabiti ta denar za mobilizacijo, a vojnega razpoloženja ni bilo mogoče zatreti in mobilizacija je bila izvršena s pomočjo denarja, določenega za miroljubne svrhe.

Srbija je postala vojaška sila. Čeprav je dejanski kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, predstavljajo vendar Srbi vojaško silo. Belgrad, srbsko glavno mesto, diktira politiko celi deželi in Jugoslavija, predstavlja danes iste vrste militaristično državo kot je bila Nemčija pred vojno.

Oficir je večja živina kot pa civilist. Njemu se mora vsakdo klanjati in mož v uniformi ima vsepovsod prednost. Ta militarizem in militaristični duh se sicer še ni razvil do točke kot je bil razvit v Nemčiji pred vojno, kjer je predstavljal generalni štab postavlo in to radi različnih narav narodov, združenih v kraljevino. Splošno razpoloženje po celi deželi pa je militaristično.

V srbski armadi je vse polno Rusov. Ostanke armade generala Wrangla, ki so pobegnili s Krima v Carigrad, so bili v Jugoslaviji le šest mesecev ter predstavljajo sedaj integralen del srbske armade.

Z drugimi Rusi, katere se je sprejelo, je sedaj v srbski armadi nekako 20 tisoč Rusov. Zelo velik del teh obstaja iz izurjenih in strokovno izobraženih častnikov, ki pa so radi sprejeli nižji čin in med njimi jih je dosti, ki služijo kot navadni vojaki.

Teh Rusov ni mogoče poslati, da bi služili na bulgarski meji, kajti tudi v bulgarski armadi je dosti Rusov in ker pride skoro neprestano do spopadov na bulgarski meji, bi se morali v številnih slučajih Rusi spoprijeti z Rusi. Vsled tega se jih pošilja na albansko fronto, kjer se jih uporablja v glavnem pri lovu na tihotapee.

Ti tihotapei so izvrstni tihotapei in Rusi, ki so bolj razvite pameti kot pa Albanci, so dobri za lov na tihotapee. Ker dobijo 25 odstotkov vsega kontribanta, katerega zaplenijo, je opaziti med Rusi v srbski armadi veliko tekmovanja, kdo bo poslan na albansko fronto.

Zelo dobičkanosni posel obstaja iz vpadov v Albanijo, za katere je vedno najti dosti dobrih izgovorov. Albanci, katere zaklada Italija z municijo, si ne žele ničesar bolj na svetu kot vpadov v ozemlje, katero je dobila Jugoslavija.

Italjani, ki nimajo v mednarodnem smislu nobenega poviada zadati Srbom kot udarec, store to kaj radi indirektnim potom, s pomočjo Albanecv, katere podpirajo. Rusi v srbski armadi pa si s svoje strani ničesar bolj ne žele kot da jim da albanska tolpa, naščuvana od Italjanov, priliko vpriporiti vpad v albansko ozemlje. Jugoslovanski papirnat denar je namreč kaj malo vreden kot pač denar vseh evropskih držav iztočno od Švice, dočim imajo Albanci le srebro in zlato.

Komitaši so Turki ali mohamedanci in ker imajo pristaje po celi južni Jugoslaviji, vpriporjajo neprestano napade. Po izvršenih napadih pobegnejo v Albanijo ali Bulgarsko. Srbske čete jim sledijo in vsled tega je vedno dosti pretepanja.

Pošiljatelj denarja na znanje.

Pri kr. poštnečnem čekovnem uradu v Ljubljani smo izposlovali, da dobimo vbodeče za vsako našo nakazilo izplačilno potrdilo s podpisom naslovljenca ali njegovega pooblaščenca.

Sporazumno s tem ne bomo zaprepj več razpoložljivi dosedaj običajnih obvestil z označbo dneva, ko je bil odposlan denar iz Ljubljane na zadnjo pošto. Mesto teh obvestil bomo poslali za vsako denarno pošiljatev, ki smo jo prejeli dne 9. decembra 1921 ali kasneje, izplačilno potrdilo s podpisom naslovljenca oziroma njegovega pooblaščenca.

Te vrste potrdila pa prihajajo večkrat le počasi z zadnjih pošt nazaj v urad čekovnega urada v Ljubljani, kjer se zbira jo in šele nato odpošljejo v Ameriko; radi tega ter drugih možnih zamud ram bo mogoče razposlati potrdila šele v približno devetih tednih od dneva, ko smo izdali prejemno potrdilo oziroma kakorhitro ista prejmemo. Denar pa bo neglede nato izplačan enako hitro in pod istimi pogoji kot do sedaj.

Frank Sakser State Bank.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.00

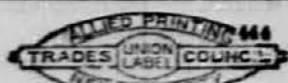
Advertisements on Agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslednika.

GLAS NARODA

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

KDO JE ODGOVOREN?

Naša vlada, ki je zavrnila povabilo na konferenco v Genovi, je dala izraza svojemu nezadovoljstvu vspricho dejstvo, da je bila na konferenco povabljeni tudi Rusija.

Mi izjavljamo oficijelno Evropi, da razmer v Evropi ni mogoče trajno izboljšati, "dokler ne bodo vpriporili primerne akcije oni, ki so v glavnem odgovorni za sedanji nered v Rusiji".

Eden onih, ki je najbolj odločno odgovoren, je car in sedaj je zanj prepozno vpriporiti to ali ono akcijo.

Drugi, ki so v glavnem odgovorni, so oni, ki so povzročili vojno, ki je umorila na milijone Rusov, poslanih na bojna polja brez vsakega orožja in ki je iztrajala in pobila s pomočjo bolezni na milijone nadaljnjih.

Boljševiki so mogoče storili svoj delež, čeprav so vsaj skušali storiti nekaj za ruski narod, kar je bilo nekaj povsem novega v Rusiji.

Boljševiki pa so le v zelo majhni meri sovedeleženi pri splošnem polomu Rusije.

Vi prav tako dolžite Debsa, da je kriv zadreg na newyorški borzi kot dolžite Lenina zadreg ruskega naroda.

POSKUS V KANSASU.

Če se držimo strogo predpisov, se je lotila država Kansas revolucionarnega eksperimenta v zelo važni zadevi civilne vlade.

Država Kansas je bila vedno pripravljena poskusiti prva vsako stvar, in če je šlo pri tem za populizem ali prohibicijo, je treba priznati, da je bila njena drznost kot taka pogosto velike koristi za druge in bolj konservativne države, ki najraje izročajo drugim take delikatne poskuse.

Najnovejši poskus Kansasa se tiče vzgoje občinskih uradnikov. Državno vseučilišče je otvorilo razrede, v katerih se vpisani lahko uče katerekoli stvari, od upravljanja poslov župana pa do pobiranja in odpravljanja smeti in drugih odpadkov.

Če kdo ne more iti v Lawrence, se lahko vdeleži pouka potom dopisovanja. Konec primerne dobe se domneva, da bo poznal teoretično in praktično stroko, katero si je izbral in naj je to vednost, kako biti mestni komisar, občinski svetovalec ali pa zdravstveni uradnik.

Če se bo pojavilo zadostno število kandidatov, bo vseučilišče brez dvoma tudi otvorilo kurz, v katerem se bo poučevalo, kako loviti pse brez gospodarjev.

Kako revolucionaren je ta korak v resnici, je razvidno po trenutku pomisleka.

To nasprotuje skoro slehernemu ameriškemu preedentu. V večini mest obstaja navada, da se vzame tega ali onega človeka, ki ni opravljal nikdar v svojem življenju kakšnega večjega posla razven svojega lastnega ter ga napravi apraviteljem občinskega podjetja, ki involvira na stotine milijonov dolarjev.

Dober zidar, ki zna zbirati glasove, ima neizmerno več prilike postati župan kot pa katerikoli politični ekonom in prejšnji saloner.

Država Kansas si ne sme misliti, da se bo ostali del dežele izpreobrnil k njeni veri brez vsakega boja. Seveda je treba priznati, da je stari, dosedaj veljavni sistem napačen ter naravnost idiotski. Treba bo tudi priznati, da bi brezskrbnost, neuspešnost in preveč pogosto tudi nepoštenost, s katero se vodi zadeve marsikateriga velikega mesta, bankerotirala vsako trgovsko podjetje pod solnce.

Treba bo celo priznati, da so nujne reforme potrebne. Ali pa se bo tudi priznalo, da je treba blagohit naroda poveriti par studentom, ki mogoče dobro poznajo svoj posel in ki so mogoče v polni meri usposobljeni za dotično službo in da je treba postaviti uspešnost in zmoglost nad politične pomisleke? Ne, tega se ne bo nikdar priznalo.

Vse to je mogoče dobro za Kansas. Država Kansas nima sploh nikakih velikih mest. Nikdar pa se ne bo kaj takega uveljavilo drugod, dokler bodo govori o ameriški zastavi pridobili zase na volilni dan več glasov kot pa vsi latinski napisi, kar se jih je kedaj napisalo na oslovsko kožo.

Manom Martina V. Konde.

Martina V. Konde, ustanovnik in lastnik lista "Glas Svobode", ni več! Neizprosna smrt je posegla sedaj s svojo koščeno roko v vrsto onih mož, ki so bili od nekdaj redko posojani med ameriški Slovenci in katerih danes že skoraj ni več.

Umrl si... Odšel si v svetju najlepših možkih let. Jesen življenja se ni dala niti vate s svojim hladnim dihom, energija in sila Tvoja je stopnjevala naraščala in se izpopolnjevala, nisi še despet ne do viška, ne do cilja, pa si se poslovlil ter prestopil prag nepoznane Večnosti...

Martini si bil ratar in velikega, gigantskega dela si se lotil!... Zastavil si plug in razoral ledino, v kateri bi se bil marsikateri le mež zlomil! Tvoj pa se ni!

Odšel si, ves skromen in ponižen, uprav tako, kakor si živel! Odšel si, Ti, ustanovnik sedaj največje in najmočnejše slovenske podpirne organizacije, kateri si zapisal na čelo pomno ime: Slovenska Narodna Podpora - Jednota. Bil si njen organizator, njen prvi glavni tajnik, bil si duša njenega delovanja, sedaj pa si imel pri njej manj besede, kakor jo ima zadnji, pri njej zavaroval otrok!...

Bil si soustanovnik Slovenske Svobodomiselnice. Zveze in odbor, nikar na njeni prvi konvenciji. Ona, da je hotela, da si dočkal razvit čebel Jednot, pri katerih si si z nesebičnim in neumernim delom stekel toliko zaslug.

Zdaj si umrl!... S tabo je umrl mož-poštenjak, časnikar in "Človek"!

S tabo je umrl "Človek", avtor lepih, zdravih, znanstveno podprtih člankov, katerih se bodo spominjali vsi čitatelji lista "Glas Svobode"!

S tabo je umrl Slovenec-narodnik, čigar srčna želja je bila, da doseže tebi tako mil jugoslovanski narod popolno osebo in politično svobodo. Za tako svobodo si delal s peresom in besedo, dokler nisi tudi Ti - kakor tisoče drugih - spoznal, da obstoja to naše delovanje le v puhli frazeriji, iz katere si kujejo "poklicani" velmože svoj kapital!... Takrat si bil bridko razočaran!... Ampak nisi bil sam!

S Tabo je umrl kremenit mož, ki je bil hkratu kladivo in nakoval: ljubši in dražji Ti je bil človek trdih, odkritih besed, kakor oni, ki se mu je prelivail med po ustih! Bil si markantna osebnost: trda in raskava zunanja skorja, zlato, mehko sree!... Bil si - značaj!

In končno je s Tabo umrl ljubši soprog in skrben oče svojih otrokom! V ne najsijajnejših gmotnih razmerah si pustil številno družinico neposkrbljenih otročičev! Odšel si, ki bi najbolj potrebovali Tvojih očetovskih naukov in Tvoje pomoči! Težko, težko Ti je moralo biti slovo!

Tebe ni več... Ledina, pa je razorana, setev posejana... Naj tudi po Tvojem odhodu klijе, raste in zori!

A. Šabec.

Iz raznih naselbin.

Aurora, Min.

Tu je glede dela jako slabo. — Mnogo jih je brezposelnih in že skoraj deset mesecev ni nič upanja na boljšo. Morda spomladi.

Tu obratuje samo en rudnik. Kjer dela kakih 150 rudarjev, toda ne samo oženjeni; nekaj je tudi samscev med njimi. Kompanije se dosti ne ozirajo ne na oženjene ne na ameriške državljane. Preje so vedno veliki: preskrbite si drugi državljanski papir; ko nastopijo slabi časi, vam bo koristil: — kdor ga ne bo imel, ne bo dobil dela. Zdaj pa je žal ravno narobe, da oni prej dobijo delo, ki nimajo državljskega papirja, kot mi Amerikanci, ki smo zadnji pri kompaniji.

Kakor razvidno iz listov, je tu drugi odločno, a vseeno dobiva delavci nekoliko podpore pri mestnih delih ali gradbi cest. Tukaj pa je tudi za to slabo, ker če človek naredi mestni štih, ne more čaka menjati, ker je mestna blagajna suha.

Zdaj še nekaj o občinskih volitvah. Za te volitve imamo tudi nekaj slovenskih kandidatov, ki kandidirajo za razne urade, in siiger: Prvi je naš dobroznani trgovec z železnico rojak Louis Hočvar za mestnega župana. Drugi kandidirajo so: Eli Smolich, Fr. Kerzich, Stephan Bozich, Frank Dergane, Anton Skubicin John Kranjc.

Johnstown, Pa. — Dne 19. februarja nam je ob 10.30 dopoldne umrl rojak Josip Govekar v starosti 44 let. Bil je član društva Mimi dom SNPJ, društva Sv. Cirila in Metoda, JSKJ ter društva Sloga, št. 12, SSPZ. Tu zapuščala ženo in deset nedoraslih otrok, — najstarejša šestnajst let, najmlajši pa en mesec; dva brata in eno sestro v starem kraju. Bolehal ni več kot tri dni; v sredo dne 15. februarja je šel delat, potem pa ne več. Vneli so se mu bili možgani.

Manor, Pa. — Dne 15. februarja je nam je smrt ugrabila iz naše srede brata Johna Trbovica po kratki bolezni.

Pokojnik je bil predsednik našega društva št. 78 v Manoru, Pa. in večleten bojevnik za izboljšanje delavskih razmer.

Zapuščala žalujočo soprogo, dve hčeri in tri sinove. Pokopali smo ga dne 18. februarja na katoliškem pokopališču v Irwinu, Pa., brez vsakih cerkvenih ceremonij.

La Salle, Ill. — Nepričakovano žalostna vest je zadela lasalsko naselbino na večer 15. februarja. Preminula je mlada, 26 let stara žena in mati, Rosie Kopal, po kratki tridnevni bolezni na zastrupljen, kervi po prestanem porodu. Ranjka je bil arojena v mestu Wenona, Ill. iz rodbine Petrovič. Tukaj zapuščala poleg do smrti potrtega so-

proga Mihaela F. Kopal, tudi troje malih sirot, starih šest, eno in dve leti in dvajset dni starega krepkega deteta — novorojenčka, kakor tudi mater, brata, sestre in druge sorodnike v mestu Wenona, Ill.

Chisholm, Minn. — Poročil se je dobroznani rojak Frank Ruparich z Annie Udovich. Rojak je star 27 let, doma iz Retja, fara Loški potok, nevesta pa je stara 22 let in je doma iz vasi Rob pri Velikih Laščah, na Dolenskem.

Sublet, Wyo. — Kruta smrt je ugrabila nedoraslo in priljubljeno hčerko Zefo Felician, v starosti 12 let, ki smo jo pokopeli dne 20. februarja na Kenmore, devet milj od tu.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Umrl je Charles Augustin, stanujoč na 6703 Edna Ave. Bil je član društva "Vipavski Raj". Pokojnik zapuščala žalujočo soprogo, pet otrok in brata.

25. februarja je umrl rojak Peter Pikš, star 46 let, ki je bil posebno prejšnja leta jako delaven pri raznih naprednih društvi. — Smrt je povzročila pljučnica, za katero je bil bolan osem dni. Bil je član društva Slovenski Sokol, društva Primož Trubar, Glas Clevelandskih delavcev ter tudi ustanovni član Slovenske Narodne Italnice. Doma je bil iz Visokega pri Kranju. Tu zapuščala ženo, dva neposkrbljena otroka ter dva brata, v starem kraju pa staršice, dve sestri in dva brata.

Peter Zgaga

"Kje so meje človeške zatelebanosti?"

To je bi bil po mojem mnenju najboljši naslov naslednjega odstavka:

Na Madžarskem imajo komisarja za vzgojo. Ta komisar je prepoval prodajo knjig Walt Whitmanu. Whitman je morda najboljši ameriški pesnik.

On opeva človečanstvo in ljubezen do bližnjega. Njegova dela so izraz najplemenitejšega sočustvanja s trpečim človekom. Revolucionarna so le toliko kot je Svetlo Pismo revolucionarno. Navidez ni imela madžarska vlada nobenega vzroka prepovedati razpečevanja njegovih del. Toda to se je zgodilo. Zakaj? Zato, ker je Walt Whitmanova dela prestavil v madžarsko neki socialista.

In če bi bil kak boljševik v Ameriki javno razglašal nauke Evangelija bi bil tudi zaprt. Zato, ker je boljševik.

Meseca novembra leta 1917 ni znalo sedemdeset odstotkov ruskega prebivalstva čitati. Prvega maja bo pa v Rusiji velik in značilen praznik. To bo razslava duševne pravitve. Tistega dne namreč ne bo v Rusiji nobenega človeka med petnajstim in petdesetim letom, ki bi ne znal čitati pisane besede.

Če je vse drugo v Rusiji slabo, je to velikanski napredek.

Tako opevajo pesniki... Črni kot krogar so tvoji lasje, vrsti dve biserov — tvoji zobje, zvezdice jasne so tvoje oči, dvoje obklov so ti obrvi, Skoljki podobno je tvoje uho, v lehi ti gastrože rdeči cvetovi, Črešnjeva usta — vrat kot labut roka kot lila, Samo klofat, če bi ti sliko takole v dar dal, kot jo slika mladi slikar.

Opomba. — Natančen posnetek zgoraj oboževane ženske bo jutri objavljen v Glas Naroda. Ustvariti se v duhu njeno sliko. Pa če si ustvarite še tako lepo, boste razočarani.

Jutri bo sveti Patrik, irski patron. V ljudski domišljiji se je preselil s tem, da je preganjal kače z lepega zelenega irskega otoka. Angleških kač pa njegovi varovanci ne morejo pregnati. Potrebrega protistrupa jim manjka.

Naš deželni patron je bil nekoč sveti Jožef. Pod njegovo patronažo ni dežela kaj prida uspevala. Potem so Jožefa odstavili in postavili Petra na njegovo mesto. Stvari se pa tudi niso posebno izboljšale.

Prevelika vera v patrone slabi moč posameznikov in naroda. Le narodi brez patronov so v zgodovini nekaj dosegli.

V raznih cirkusih se vidi "umetnike", ki znajo požirati nože, sablje, pile in žage. Tak človek zna tako naravnati svoje grlo, da lahko potisne nož brez škode daleč v goltanec.

Zadnjič se je hotel nekdo v Yonkers, N. Y. naučiti požiranja take vrste. Nesrečnož si je pa z nožem jezik odrezal.

Škoda, da se ženske v malo večji meri ne posvečajo tej obrti.

Izseljevanje Srbov iz Madžarske. Iz Medine, velika županija Tolna na Madžarskem, so prispeli v Beograd 4 srbski seljaki in se zglasili v ministrstvu za agrarno reformo, kjer so izjavili, da se namerava vseh 300 Srbov iz Medine izseliti v Jugoslavijo, ako se jim dovoli nakup velikega posestva okoli Vrša, ki obsega 200 jutrov zemlje. Naglašali so dalje, da se nahaja na Madžarskem še 26.000 Srbov, ki so pripravljene se izseliti, ako jim bo vlada pomagala.

Smrt duhovnika. V Varaždinu je umrl čezmanski župnik kanonik Milan Kučenjak v visoki starosti 79 let. Kot dečko je gledal prehod Jelaciceve armade preko Drave na Madžarsko, kot dijak je slušal zanesne govore Ljudevita Gaja in ostalih Hrvcev. Po svojem prepričanju in delovanju je bil kanonik Kučenjak vedno iskren Jugoslovian. Do svoje smrti je pridno posegal v politično življenje in je bil vnet so-

Smrt generalov. Drug za drugim sta umrli dva generala, ki sta bila v veliki bitki na Kumanovcu in to Pavle Jurisic in Miloš Božanović. Božanović je početkom svetovne vojne bil komandant glasovitega Užičkega odreda, s katerim je l. 1914, zmagovito prodrli v Bosno do Sarajeva. Tretji komandant divizije general Hija Gojković pa je utonil leta 1917., ko je bila ladja, ki se je z njo vozil iz Francije v Solun, torpedirana v bližini Malte.

Smrt generalov. Drug za drugim sta umrli dva generala, ki sta bila v veliki bitki na Kumanovcu in to Pavle Jurisic in Miloš Božanović. Božanović je početkom svetovne vojne bil komandant glasovitega Užičkega odreda, s katerim je l. 1914, zmagovito prodrli v Bosno do Sarajeva. Tretji komandant divizije general Hija Gojković pa je utonil leta 1917., ko je bila ladja, ki se je z njo vozil iz Francije v Solun, torpedirana v bližini Malte.

Smrt generalov. Drug za drugim sta umrli dva generala, ki sta bila v veliki bitki na Kumanovcu in to Pavle Jurisic in Miloš Božanović

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD ELY MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

Glavni odbor:

Predsjednik: RUDOLF PERDAN, 935 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsjednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplaćanih smrtnih: JOHN M. MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni savjetnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzemni odbor:

MOHAR MLADIĆ, 2605 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Kolektivni odbor:

VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENG, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARO, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasillo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika. Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na običajen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. J.

Poročilo umrlih članov in članic katerih posmrtnine so bile nakazane tekom meseca februarja 1922.

Ass. št. 284.

Marc 1922.

Umrli brat, Frank Novak, cert. št. 17934, član društva Marije Pomagaj, št. 42, Pueblo, Colo. Umrli dne 25. novembra 1921. Vzrok smrti: vročinska bolezen. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti dne 20. januarja 1915.

Umrli brat, Frank Frkovich, cert. št. 16592, član društva sv. Jurja št. 118, Cokedale, Colo. Umrli dne 13. januarja 1922. Vzrok smrti: vnetje ledvic. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti dne 21. maja 1913.

Umrli brat, Josip Bavdek, cert. št. 117, član društva sv. Cirila in Metoda št. 16, Johnston, Pa. Umrli dne 29. septembra 1921. Vzrok smrti: ubit v premogetopu. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti dne 25. novembra 1921.

Umrli brat, Karol Zgone, cert. št. 10293, član društva sv. Jožefa, št. 30, Chisholm, Minn. Umrli dne 28. januarja 1922. Vzrok smrti: srčna kap. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti dne 6. decembra 1908.

Umrli sestra, Johana Šustarsich, cert. št. 8247, članica društva sv. Alojzija, št. 6, Lorain, Ohio. Umrli dne 2. februarja 1922. Vzrok smrti: operacija na slepiču. Zavarovana je bila za \$500.00. Pristopila k Jednoti dne 12. avgusta 1906.

Tekom meseca februarja se je izplačalo kakor sledi:

Za posmrtnine članov in članic \$ 4.750.00
Za bolniško podporo, operacije in odškodnine \$ 6.860.53
Za izredno podporo iz sklada onemoglih \$ 60.56

Skupaj... \$11,671.09

Z bratskim pozdravom

Joseph Pishler, gl. tajnik.

Premembe med društvi in Jednoto za februar.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.

Pristopili: Joe Skufca, 1906; 21900; 500; 16.
Suspendirani: Izidor Jurinac, 1890; 20421; 1000; 29.

Društvo Srca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.

Pristopili: Ely Jandrej, 1886; 21839; 1000; 36.

Društvo sv. Barbare, št. 5, Soudan, Minn.

Suspendirani: John Zbašnik, 1897; 19745; 500; 21.

Društvo sv. Alojzija, št. 6, Lorain, Ohio.

Pristopila: Frank Ziberna, 1882; 21882; 1000; 39. John Tomaš, 1906; 21883; 1000; 16.

Umrli: Johana Šustarsich, 1888; 8247; 500; 18.
Prestopil k dr. št. 101, Chicago, Ill. Anton Rahotina, — 1862; 1447; 1000; 39.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 9, Calumet, Mich.

Zopet sprejeti: Joseph B. Metesin, 1883; 19602; 500; 35. Math Kobe, 63; 827; 1000; 35. Mary Kobe, 65; 8290; 500; 41. John Kobe, 1900; 18928; 1000; 16. John K. Vertin, 1870; 940; 1000; 33. Math Kunich, 75; 808; 1000; 26. Lucy Vertin, 82; 8369; 500; 24. Anna Kunich, 74; 8298; 500; 32.
Zvišala smrtnino s \$500 na \$1000. Katie D. Zunich, 1883; 8382; 1000; 36.

Društvo sv. Jožefa, št. 12, Pittsburgh, Pa.

Pristopili: Josephine Banik, 1980; 21868; 1000; 32. Mary M. Strauss, 1900; 12876; 1000; 23. Frank Ule, 1894; 21865; 1000; 27. — Joseph Franter, 1903; 21866; 1000; 19. Fannie Resnik, 1900; 21904; 1000; 22.
Zopet sprejeti: Rudolf Hrovat, 1876; 1051; 500; 43.
Premečila zavarovalnino iz \$1000 na \$1500. Anton Tomsich, 1887; 1740; 1500; 34. — Iz \$500 na \$1000. Mary Mesnak, 77; 8421; 1000; 37.

Društvo sv. Alojzija, št. 13, Baggaley, Pa.

Pristopili: Mike Tomaško, 1882; 21878; 1000; 40. Mary Tomaško, 93; 21879; 1000; 28. John Stefanich, 1901; 21880; 500; 21.
Zopet sprejeti: Mike Pavel, 1888; 18590; 1000; 36.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 16, Johnston, Pa.
Zopet sprejeti: Antonija Omerza, 1865; 8576; 500; 41.
Umrli: Joe Govekar, 1877; 3155; 1000; 28.

Društvo sv. Alojzija, št. 18, Rock Springs, Wyo.

Pristopili: Joseph A. Shuster, 1906; 21905; 1000; 16.
Zopet sprejeti: Frank Mivšek, 1866; 2660; 1000; 38.
Suspendirani: Anton Kozole, 1885; 13736; 500; 25.

Društvo sv. Jožefa, št. 20, Gilbert, Minn.

Pristopili: Joseph H. Bruck, 1904; 21906; 500; 18.
Zopet sprejeti: John Bremak, 1874; 17138; 500; 39. Mary Cerot, 64; 9034; 500; 40. Jakob Jiglevski, 69; 2570; 1000; 35. Josephine Jiglevski, 68; 8773; 500; 38. Anton Lap, 88; 5501; 1000; 18. — John Skul, 74; 15369; 500; 38. Helena Skul, 75; 16058; 1000; 38.
Suspendirani: M. Simakov, 1877; 18123; 1000; 38. Frank Verbie, 88; 6297; 1000; 18.

Društvo sv. Jožefa, št. 21, Denver, Colo.

Zopet sprejeti: John Debever, 87; 3331; 1000; 29. Louisa Debever, 1876; 8804; 500; 19.
Premečila zavarovalnino iz \$500 na \$1000. Johana Lunka, 1882; 8816; 1000; 31.

Društvo sv. Stefana, št. 26, Pittsburgh, Pa.

Pristopili: Frank Gorisek, 1874; 21860; 2500; 47. John Jurgel, 98; 21862; 1000; 37. Anton Fabec, 85; 21861; 1000; 37. Thomas Baidnik, 96; 21863; 1000; 25. Ursula Brisky, 89; 21864; 1000; 24.
Zopet sprejeti: Anton Pokraj, 1894; 20947; 500; 26. Louis Praznik, 97; 21579; 500; 24.

Društvo sv. Mihaela, št. 27, Diamondville, Wyo.

Pristopili: Ignac Gornik, 1903; 21821; 1000; 18.

Društvo sv. Marija Danica, št. 28, Sublet, Wyo.

Pristopili: Frank Kumprei, 1879; 21901; 250; 43.
Prestopil k društvu št. 82, Sheboygan, Wis. Joseph Galienik, 1886; 16889; 1000; 22.

Društvo sv. Jožefa, št. 29, Imperial, Pa.

Pristopili: Tony Orel, 1906; 21840; 1000; 16. Sophie Zupane, 06; 21830; 1000; 16.

Društvo sv. Jožefa, št. 30, Chisholm, Minn.

Prestopil k društvu št. 37, Cleveland, Ohio. Anton Zbašnik, — 1880; 13313; 1000; 25.

Društvo sv. Alojzija, št. 31, Braddock, Pa.

Suspendirani: Jacob Knez, 1868; 2027; 1000; 34. Julius Knez, 1903; 20048; 1000; 16. John Sambol, 1887; 5840; 1000; 19.

Društvo Marija Zvezda, št. 32, Black Diamond, Wash.

Zopet sprejeti: John Ivančič, 1889; 15985; 500; 24. Andrej Kresovich, 88; 15999; 1000; 25. Luka Kuznar, 70; 12157; 1000; 25. Karol Podkrajnik, 74; 12266; 1000; 35. Genovefa Podkrajnik, 71; 12413; 500; 38.
Prestopila k društvu št. 39, Roslyn, Wash. Frank Kos, 1892; 14319; 250; 23. Anton Felician, 82; 17294; 1000; 30.

Društvo sv. Petra in Pavla, št. 35, Lloydell, Pa.

Pristopili: John Kresal, 1995; 21876; 1000; 17.

Društvo sv. Alojzija, št. 36, Conemaugh, Pa.

Pristopili: Marko Mesich, 1897; 21871; 1000; 25.

Društvo sv. Barbare, št. 39, Roslyn, Wash.

Pristopili: John Modie, 1897; 21852; 500; 24. John Kromar, — 1935; 21852; 500; 17.
Zopet sprejeti: John Lušin, 1878; 4414; 1000; 28. Anna Lušin, 79; 9396; 500; 27. Jernej Mohar, 55; 19544; 500; 33. Andrej Šega, 67; 16227; 1000; 45. Frank Zalar, 95; 19662; 1000; 23. Andrej Zajc, 85; 19619; 1000; 33. Mary Perhace, 83; 9411; 500; 94. Vladimir Zagar, 88; 17220; 1000; 24.

Pristopili: Frank Sapaneh, 1905; 21912; 1000; 16.
Premečil zavarovalnino iz \$1000 na \$1500. Joseph Radosevich, 1886; 15243; 1500; 35.

Društvo sv. Mihaela Arhangela, št. 40, Claridge, Pa.

Pristopili: Anna Koneina, 1881; 21843; 1000; 40. Emilija Koneina, 1901; 21842; 500; 21. Ladvik Koneina, 1905; 21841; 1000; 16.
Suspendirani: Frank Pucel, 1870; 17858; 1000; 44.

Društvo sv. Marija Pomagaj, št. 42, Pueblo, Colo.

Umrli: Frank Videc, 1894; 14269; 1000; 17.

Društvo sv. Alojzija, št. 43, E. Helena, Mont.

Pristopili: Chas Fabae, 1884; 21874; 1000; 27. Joe Prebil, 1899; 21875; 1000; 23.
Prestopil k društvu št. 105, Butte, Mont. Joe Lenard, 1883; 15873; 1000; 29. Prestopil k društvu št. 105, Butte, Montana. Josephine Lenard, 81; 15874; 1000; 25.

Društvo sv. Martina, št. 44, Barbarton, Ohio.

Pristopili: Frances Verhovec, 1898; 21959; 1000; 24. Mary Stritar, 80; 21858; 500; 42. Josephine Zalar, 98; 21857; 1000; 24. Mary Dormish, 1906; 21887; 500; 16.

Društvo sv. Jožefa, št. 45, Indianapolis, Ind.

Pristopili: Jakob Lekše, 1884; 21855; 500; 38. Teresa Lekše, 95; 21856; 500; 26. Helen Gregore, 96; 21854; 500; 26.
Suspendirani: Louisa Sintler, 1884; 13129; 500; 26.
Prestopila k društvu št. 139, De Pue, Ill. Agnes Rosetich, 1898; 21504; 1000; 23.
Premečila zavarovalnino iz \$500 na \$1000. Ana Golobar, 1903; 19707; 1000; 19.

Društvo sv. Barbare, št. 47, Aspen, Colo.

Zopet sprejeti: Louis Lamprecht, 1870; 11600; 1000; 39.

Društvo sv. Petra, št. 50, Brooklyn, N. Y.

Suspendirani: Joseph Kerkovich, 1904; 21170; 500; 16. Anton Schibert, 1888; 19416; 500; 30.

Društvo sv. Jožefa, št. 52, Mineral, Kansas.

Zopet sprejeti: Louis Kokelj, 1883; 3897; 1000; 38. Ella Kokelj, 90; 20292; 1000; 29. Joseph Kralj, 77; 17691; 500; 37.
Prestopila k društvu št. 37, Cleveland, Ohio. Frank Leskovitz, 1879; 16630; 1000; 29. In Ivara Leskovitz, 81; 10713; 500; 27.

Društvo sv. Roka, št. 55, Uniontown, Pa.

Zopet sprejeti: Mike Retkovich, 1878; 18674; 1000; 38. Marko Umetich, 89; 19056; 1000; 28.

Suspendirani: Mike Beskanich, 1891; 21122; 1500; 30. Vida Kanih, 97; 20808; 1000; 24.

Društvo sv. Jurija, št. 61, Reading, Pa.

Pristopili: Dragotin Zukina, 1894; 21834; 500; 27.
Suspendirani: Mary Pleces, 1904; 20611; 1000; 16.

Društvo sv. Florijana, št. 64, So. Range, Mich.

Suspendirani: Stefan Briski, 1863; 6157; 1000; 43.

Društvo sv. Ius Prij. Malenih, št. 68, Monesson, Pa.

Premečil zavarovalnino iz \$1000 na \$500. Karlo Sirok Penich, 1857; 14811; 500; 41.

Društvo sv. Petra, št. 69, Thomas, W. Va.

Pristopila: Louis Mlekuz, 1899; 21844; 500; 23. Anna Korosec, 88; 21845; 1000; 34.

Društvo "Zvon", št. 70, Chicago, Ill.

Pristopili: Mary Bevič, 1897; 21885; 1000; 25. Mary Kapelj, 79; 21886; 500; 42. Mary Dolnovich, 97; 21884; 1000; 25.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 71, Collinwood, O.

Zopet sprejeti: Louis Blatnik, 1884; 19059; 1500; 33. Joseph Jerman, 90; 19186; 1000; 27. Martin Smole, 84; 29386; 1000; 36. — Frank Sirely, 88; 12482; 1000; 21.
Suspendirani: Joseph Svetin, 1891; 19153; 1000; 26.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 75, Canonsburg, Pa.

Pristopila: Josephine Samida, 1875; 21881; 250; 46.
Zopet sprejeti: Geo Grijup, 1877; 15909; 500; 35.

Društvo sv. Jožefa, št. 76, Oregon City, Ore.

Premečila zavarovalnino iz \$500 na \$1000. Anna Mrak, 1879; 29811; 1000; 42.

Društvo sv. Reinega Telesa, št. 77, Greensburg, Pa.

Zopet sprejeti: Anton Grdjan, 1888; 12636; 1000; 22. Barbara Grdjan, 87; 14979; 1000; 25. Joseph Kaine, 1900; 20260; 1000; 19. Joseph Marmdie, 1884; 19495; 1000; 34. John Sentich, 93; 20293; 1000; 22.

Suspendirani: Joseph Parkel, 1887; 7855; 1000; 21. Mary Parkel, 87; 13154; 500; 22.

Društvo sv. Jerneja, št. 81, Aurora, Ill.

Pristopili: Joseph Fajfar, 1891; 21828; 500; 31. Anton Jeray, 82; 21847; 1000; 40. Frank Gorenz, 86; 21829; 500; 35. Vincent Sustarsich, 88; 21846; 500; 34. Anton Sustarsich, 88; 21827; 500; 34.

Društvo sv. Martina, št. 83, Superior, Wyo.

Umrli: Mike Oremovich, 1872; 14352; 1000; 39.

Društvo sv. Jožefa, št. 85, Aurora, Minn.

Pristopila: Frances Indihar, 1906; 21903; 500; 16.
Suspendirani: Leo Perushek, 1894; 16198; 1000; 19.

Društvo sv. Jožefa, št. 86, Midvale, Utah.

Pristopili: John Serdar, 1890; 21848; 1000; 32.

Društvo sv. Alojzija, št. 87, St. Louis, Mo.

Pristopila: Ivanica Banjo, 1876; 21840; 250; 46.

Društvo Orel, št. 90, New York, N. Y.

Pristopili: Ivan Majdic, 1897; 21894; 500; 24. Otto Sertich, 86; 21895; 500; 36. Barbara Sertich, 82; 21896; 500; 30.

Društvo sv. Mihaela, št. 92, Rockdale, Ill.

Pristopili: Frank Muba, 1892; 21911; 1000; 29.

Društvo Matere B. Karmelske, št. 100, Monongah, W. Va.
Suspendirani: Anton Ujech, 1892; 20850; 1000; 29.

Društvo sv. Feliksa, št. 101, Walsenburg, Colo.

Pristopila: Johana Fink, 1884; 21910; 1000; 38.

Zopet sprejeti: Joseph Butarac, 1888; 21193; 500; 32. Louis Watta, 95; 21378; 1000; 26. Nikola Majetich, 86; 18692; 1000; 30.

Suspendirani: Tony Jelnic, 1894; 21082; 500; 26.

Društvo sv. Marije Vnebovzetja, št. 103, Collinwood, Ohio.
Suspendirani: Mary Gros, 1888; 19617; 1000; 30. Josephine Dolgan, 1883; 19842; 500; 35. Jera Dusa, 1876; 15120; 500; 35.

Društvo "Jugoslovani", št. 104, Chicago, Ill.

Zopet sprejeti: Albert Harej, 1901; 21594; 1000; 21.

Društvo sv. Antona, št. 108, Youngstown, Ohio.

Prestopila k društvu št. 57, Little Falls, N. Y. Louis Krizaj, 1899; 21050; 1000; 22. in Ivan Krizaj, 1900; 21054; 1000; 21.

Društvo sv. Marija Trsat, št. 109, Keewatin, Minn.
Suspendirani: Anton Gornik, 1860; 339; 1000; 39.

Društvo sv. Frančiška, št. 110, McKinley, Minn.

Suspendirani: Mary Katalinich, 1895; 17949; 1000; 20. Marko Katalinich, 95; 17950; 1000; 27.

Nove izkoptine v Rimu.

Pri izkopavanju temelja za neko novo garažo so zadeli delavci na podzemeljsko cerkev iz prvih časov krščanstva, o kateri se domneva, da sta delovala v njej apostola Peter in Pavel.

Pred nedavnim časom so kopali delavci temelj za neko novo garažo v Viale Manzoni, zelo moderni in lepi cesti v Rimu. Prišli so približno šest čevljev globoko, ko je naenkrat nekaj zahrnelo ter je padel eden izmed delavcev v luknjo, ki se je odprla pod njegovimi nogami. Vsi ostali so hitro zbežali ter se pozneje vrnili s svetilkami in vrvmi.

Jasno je bilo, da je padel delavec v eno izmed številnih starodavnih podzemeljskih votlin, ki mrgole pod večnim mestom in ki so bile kot katakombe delo prvih kristijanov, ki so se v teh duplinah skrivali pred zasledovalci ter zbirali k službi božji.

Ko pa je stal oddelek rešilcev, ki se je spustil navzdol z vrvmi, zopet na trdnih tleh, je pozabil za trenutek na človeka, kateremu je prišel na pomoč. Nahajali so se v prostorni dvorani. Visoko zgoraj se je nahajala luknja, skozi katero so prišli. V svitu električnih žarnic pa so videli, da so stene pokrite s slikami, katerih se je le v mali meri dčakihla uničujoča roka časa.

Nekaj nenavadnega je bilo na teh slikah. Bile so v življenski vlini in na njih je bilo nekaj čudnega, da so izgledale kot žive. Reševalci so se prekrizali ter privzeli ranjenega tovariša na vrvi.

Eden izmed njih druznejši kot ostali, pa je splezal k neki široki odprtini ter posvetil vanjo z električnim lučjo. Na drugi strani se je istaklo nahajala velika, prestorna dvorana in za njo so vodila nadaljna vrata v nadaljna prostore.

Delavci so potegnili navzgor na cesto. Ob istem času pa se je tudi obvestilo profesorja Paribeni, ravnatelja starinarstva muzeja v Rimu. Kmalu nato je došel na lice mesta s svojimi tovariši in vse so spustili navzdol. Ko so prišli par ur pozneje zopet na površje, se je enkrat za vselej in sicer uradnim potom ustavilo vsa nadaljna dela.

Profesor Paribeni je namreč objavil, da je prišel po prvem površnem premetenju do prepričanja, da je padel nesrečni delavec v mogoče prvo resnično krščansko cerkev v Rimu.

Rekel je nadalje, da je našel na zidovih te cerkve dve sliki, ki sta najbrž avtentična portreta svetega Petera in sv. Pavla. Rimske oblasti so nato seveda takoj prevzele in završile izkopavanja.

Ko je bilo to završeno, so našli znanstveniki podzemeljsko poslopje, najbolj čudovite konstrukcije. Bila je to mešanica dvoran, stopnic, galerij, kript, skrivnih izhodov in vse to je bilo pomešano tako, da se ni nihče spoznal v tej zmedli. V pričetku je izgledalo kot da obstaja podzemeljska zgradba iz dveh mrtvaških kamern, kojih prva je bila zgrajena za nekoga Avrelija Felicissima in druga za sužnje, oproščene od njega.

Vhod v ta podzemeljski labirint sob je bil skozi tri kamre ter je bil skrbno prikrit. Najti je bilo tudi druge skrivne vhode ali vsaj izhode, katere se je uporabljalo v časih nevarnosti. Vrhnoto je, da sta služili pogrebni kamni le kot slepilo, da se preslepi radovedneže ali pa krivnike, ki so zasledovali kristijane.

Ta cerkev je morala biti zgrajena nedolgo po smrti Krista ter brez dvoma še tekom življenja nje govih učencev. Ta cerkev, — kajti cerkev je bila na vsak način, — je morala biti, iz tega ali onega vrsta prav posebno sveta. To je razvidno iz skrb, katero se je posvečalo kamufirati glede resničnosti zračaja te podzemeljske zgradbe —

Slike na zidovih, katere je sedaj lahko spoznati kot prizore iz Svetega Pisma, so bile izdelane tako, da so preslepile navadnega špijona, ali opazovalca. Poganski opazovalci, ki bi slučajno prišli v ta prostor, bi gotovo mislili, da je posvečen Orfeju ali Mitri, čeprav je krščanski umetnik v res-

nici naslikal v več slučajih Odršenika.

Na eni sliki, ki nam predstavlja Pridige na gori, je naslikan Krist kot pastir, sedeč sredi svoje črede na vrhu neke skale ter z odprto knjigo na svojih kolnih. Neka druga slika predstavlja povsem določno Krista, ki pridiga v templju Salomona, a nepoučeni v onih časih bi tega nikdar ne zasledili. Neka nadaljna slika pa predstavlja zadnji prihod Odršenika v Jeruzalem.

Da se napravi zmešajavo še večjo, se je semptam naslikalo skupino, ki nimajo sploh nobenega krščanskega pomena, — koš pokrajino ali sprevod nagih ali napol nagih ljudi. Resni in pobožni kristijan je vedel, na katere slike mora gledati in kako čitati njih pravi pomen pod slepilnim simbolizmom.

Sedaj pa nastane vprašanje, zakaj se je smatralo za potrebno uveljaviti vse te varnostne odredbe, da se zagotovi varnost tega prostora, namenjenega molitvi in službi božji?

Profesor Paribeni je prepričan, da je našel odgovor na to vprašanje v dveh značilnih slikah, kateri imenuje on brez vsakega obotavljanja resnična portreta obeh glavnih učencev in apostolov Krista. Če je bila to cerkev, v kateri sta pogosto prihajala sveta Peter in Pavel, če je bil to dejanski njih glavni stan, potem so brez dvoma storiili prvi kristijani vse, kar je bilo v njih moči, da obranijo ta prostor prost vsakega suma od strani poganskih oblastí.

Ti dve sliki sami kažeta, da sta bili naslikani, če ne s sodelovanjem apostolov samih pa vsaj od umetnika, ki je imel več kot enkrat priliko študirati oblike obeh apostolov ter si ohranil v spominu verno in natčno sliko obeh. To nista nikaki "idealni" glavi. Na svete Petru najdemo močnejše, težke in celo surove poteze, kot jih pričakujemo pri ribiču, ki je vrzel na stran svoje mreže, da sledi Odršeniku. Na njegovem obrazu je zapaziti nekaj, kar nam pojasnjuje, zakaj je Krist izpremenil njegovo ime ter mu rekel: — Ti si Peter, skala, in na to skalo bom sezidal svojo cerkev.

Na sliki svetega Pavla vidimo odločno patricija, ki je dejanski tudi bil. Njegov obraz je poln inteligence in ognja. Oči so one moči, ki je dosti in globoko študiral.

Če ima profesor Paribeni prav ter sta to resnična portreta obeh apostolov, potem je našel v tem tudi pojasnilo čudovitih kript ter podzemeljskih, skrivnostnih vhodov v to svetilišče.

Kako pa je prišlo do tega, da se je končno pozabilo na ta skrivnostni kraj? Prišla so nadaljna zatiranja, uveljavljeno je bilo krščanstvo kot državna vera in stara skrivališča so propadla ter bila izročena pozabljenju. Trava je rasla nad katakombami in tajni svetišči in nikdo se ni brigal več za nje. Ljudje so lahko častili Boga po svoje, javno in odprto in ni jim bilo treba skrivati se.

Vedno manj in manj je bilo obiskovalcev v tej skrivnostni, starodavni cerkvi. Zadnji, verni stražar je mogoče izginil, umrl, ne da bi sporočil skrivnost svojemu potomcu. Na ta način se je pozabilo na cerkev, ki je bilo mogoče prva krščanska cerkev v Rimu.

Konečno pa je napočil čas, ko se je to starožitnost vnovič razkrila. Proces, ki ga je bilo opaziti pri tem, ni predstavljal nič izvanrednega, kajti v vsakem starodavnem mestu je našli od časa do časa take izkoptine.

Apostola Peter in Pavel sta v zgodovini krščanstva znamenita ne le radi tega, ker sta glavna stebra krščanske vere, temveč tudi radi tega, ker sta doživela v Rimu svoje mučeništvo.

Nekdanji neumni Peter, ki je zatajil Krista pred malopridnimi ženskami, je bil križan kot Žid.

Pri zadnji tekmi, ko se je igralo, katera ženska na Španskem je najlepša, je dobila prvo nagrado Carmen Barrera, katero vidite na sliki.

Umotvor.

Ruski spisal Anton P. Čehov.

Aleksander Smirnov, edinec svoje matere, je stopil v delavnico zdravnika dr. Košeljkova. Nasil je nekaj pod pazduho, kar je bilo zavito v št. 223 "Borznih poročil", in na obrazu se mu je brala zadržega.

"Ah, ljubi mladi mož!" mu je zaklical zdravnik. "No, kako se počutite? Kaj mi poveste dobroga?"

Aleksander je pomiziknil z očmi, položil roko na srce in dejal z glasom, v katerem je bilo čutilo čustveno razvnetje: "Moja mati vas pozdravlja, Ivan Nikolaevič, in se vam najlepše zahvaljuje... Edini sin svoje matere sem, in vi ste mi rešili življenje... ozdravili ste me nevarne bolezni, in... oha ne veva, kako naj se vam zahvalim."

"Ah kaj, mladi mož!" ga je prekinil zdravnik, ki mu je bilo že preveč hvale. "Storil sem le, kar bi bil storil vsakdo na mojem mestu."

"Edini sin sem svoje matere... živiva v skromnih razmerah in vas za vaš trud nikakor ne moreva primerno odklonovati, in... nama je nadvse mučno, gospod doktor, vendar pa vas prisrčno, mati in jaz... edini sin svoje matere, da sprejmete v znak hvalečnosti... tole tukaj... je zelo dragocen predmet, iz starega bronastega umotvor."

"Nimam povoda", je odvrnil zdravnik in nagubanil čelo. "Čemu to?"

"Ne, prosim, ne zavračajte!" je murmurale Aleksander dalje in odvil zavojček. "Ako odklonite, razčlunite mene in mater... Je zelo draga stvar... iz starega bronastega umotvor, ki ga po raznem očetu in ohranila kot drag spomin... Moj oče je kupoval stare bronzaste kipe in jih prodajal ljubiteljem... Sedaj nadaljujete to mama in jaz."

Aleksander je razvil predmet in ga svečano postavil na mizo. Bil je srednje velik, umetniško izdelan svečnik iz starega bronastega. Predstavljala je skupino: na podstavku sta stali dve ženski postavi v Eviniem kostumu in v položaju, da katerega popis sem premalo držel, kakor tudi premalo temperamenten. Postave so se koketno smehljale in so sploh tako izgledale, da bi, ako bi ne bile dolžne držati svečnika, skočile s podstavka in uganjale po sobi objestno.

Izprosil pa si je milost, da ne umre kot njegov gospod, pač pa z glavo navzdol.

Sveti Pavel, nekdanji ljuti sovražnik krščanstva in pozneje njegov najbolj zmorni in uneti zagovornik, pa je bil obglavljen, kot se je pač spodobilo rimskemu patriciju, in velikašu. Z veseljem je dal svoje življenje, da potrdi veliki nauk, za katerega se je zavzel od časa svoje izpreobrnitve naprej.

sti, na katere je celo misliti ne spodobno, cenjeni čitatelj.

Ko je zdravnik opazoval darilo, se je počasi čehljaj za ušesi, se odklanjal in vseknil v resnem pomisleku.

"Da, v resnici je krasna stvar", je zamrmural. "Toda... kako naj se izrazim, nekam nenavadna... premalo salonska... To ni nič več razgaljenje, temveč vrag vedi kaj..."

"Kaj mislite? Zakaj vendar?"

"Hudič sam v podobni kače bi si ne mogel izmisliti kaj frivolnejšega... Postaviti tak izdelek domišljije na mizo, to je nekako skrunjenje vsega stanovanja!"

"Kako čudno naziranje imate o umetnosti!" je užaljeno odgovoril Aleksander. "To je vendar umetnina: le dobro si jo ogledite! Toliko lepote in miline, da napadno dušo čustvo pobožnosti in da je čutili v grlu bližajoče se solze! Ob pogledu na tako lepoto pozabi človek na vse zemeljsko... Opazujte dobro, kako gniljivo, kako sterilno, kako izrazito je vse to!"

"Vse to dobro razumem, dragi moj", ga je prekinil zdravnik, "toda jaz sem vendar družinski oče; tu pri meni se podé naokoli otroci; tudi dame so umnogokrat tu."

"Seveda, s stališča velike množice", je odvrnil Aleksander, "— potem seveda se pokaže ta velenumetniški predmet v drugi luči... Toda bodite vendar zvišeni nad množico, gospod doktor, in to tembolj, ker bi s svojo odklonitvijo kruto razžalili mene in mojo mater... Rešili ste mi življenje... V zahvalo vam nudimo zelo drag nam predmet, in... samo žal mi je, da nimate k temu svečniku čustve."

"Hvala vam, moj ljubi mladi prijatelj; zelo sem vam hvaležen; priporočite me svoji gospej materi... Toda resnično, povejte sami, tu pri meni tekajo naokrog otroci, včasih so tu dame... No... sicer pa... naj ostane tu! Z vami ni možno govoriti!"

"No, tedaj se strinjavar", je odgovoril Aleksander razveseljen. "Le postavite svečnik semkaj, poleg te vaze. Škoda, da manjka enačice! Strašna škoda! Sedaj pa zdravstvijte, gospod doktor!"

Ko je Aleksander odšel, je zdravnik dolgo časa opazoval svečnik, se praskal za ušesom in preudarjal.

"Imenitna stvar, ne morem o porekati", je dejal sam pri sebi, "in bilo bi škoda vreči jo proč... Z druge strani pa je ne morem obdržati v stanovanju... Hm... Težka naloga! Komu bi jo mogel podariti? Ali kam bi jo mogel nuditi kot prispevek v dober namen?"

Po dolgem premišljanju se je spomnil svojega dobrega prijatelja, odvjetnika Uhovala, kateremu je dolgoval stroške za neko pravdo.

"To je izvrstna misel!" si je ko ekvatorja ter nosilo na svojem

dejal zdravnik. "Ker je moj prijatelj, bi mu bilo sitno vzeti od mene denar; tako bo čisto primerno, da mu kaj poklonim. Ponesem mu to šembrano stvar! Dobro se vjema, da je samec in lahkoživec."

Ni dolgo okleval, oblekel se je, vzel svečnik in se odpeljal k prijatelju Uhovalu.

Našel je odvjetnika doma. "Dobro dan, ljubi prijatelj!" je dejal. "Hotel sem s teboj govoriti... Prihajam, da se ti zahvalim za tvoj trud, moj dragi. Denarja ne boš hotel sprejeti; sprejmi tedaj vsaj to malenkost... Je nekaj elegantnega!"

Ob pogledu na umetniško se je odvjetnik nepopisno navdušil. "No, to je imenitna stvar!" je vzkliznil smehljajoč se. "Za vraga! Kake domisleke imajo vendar ti vražji dečki, umetniki! Čudovito! Krasno! Kje pa si staknil to mično stvar?"

Ko pa je dal odvjetnik svojemu navdušenju na ta način duška, je plaho pogledal proti vratom in rekel: "To svoje darilo vzemi le zopet s seboj, dragi prijatelj! Ne morem ga sprejeti!"

"Zakaj ne?" je vprašal zdravnik prestrašen.

"No, ker... Moja mati pride večkrat k meni, tudi klienti... Tudi pred posli mi je nerodno... Ne, ne, ne... odkloniti ni nič!" je odvrnil zdravnik z odvrčeno kretnjo roke. "To bi bila s tvoje strani nizkiznost! Saj je umetniška stvar... Le pogledj, kako gniljivo... kako izrazito... Nobene besede več! Ti me žalisi!"

"Ako bi bilo na umetniški vsaj par figovih peres..."

Toda zdravnik ga je še odločneje zavril s kretnjo svoje roke in stekel iz Uhovalove stanovanja. Zadovoljen, da se je znal darila iznebiti, se je odpeljal domov.

Ko ga ni bilo več, je odvjetnik opazoval svečnik, ga občudujoč božal od vseh strani in si, kakor zdravnik, dolgo ubijal glavo, kaj naj stori z darilom.

"Prekrasna stvar je", si je mislil pri sebi, "in škoda bi jo bilo ohrometi."

Ali bo nadaljni vesoljni potop uničil svet?

Le malo je predmetov, ki vzbujajo večje zanimanje, kot vprašanje, kakšen bo pravzaprav konec sveta? Ali bo prišlo do velikanske, ves svet obsegajoče katastrofe? Ali pa bo gorkota polagoma ubežala z zemeljske površine ter bo vse življenje ugasnilo vsprilo velikanske miraze? Ali pa bo prišlo do velikanske povodnji kot je bil svetopisemski vesoljni potop?

Številni vodilni geologi so mnenja, da je zadnje omenjena stvar bolj vrjetna in možna kot pa ostale. Mogoče se bo takrat zgodovinar sveta ponovila.

Ko se je pričela antarktična ledena čepica stvarjati pred nešteto milijoni let, je pričela vleči vodovje sveta preko ekvatorja v južno zemeljsko polnoble. Najti je prazgodovinske morske znake, ki nam kažejo, da je stal ocean nekoč veliko višje kot pa stoji danes. V British Columbij in južno od nje, ob Rocky Mountains, Andah in višinah Južne Amerike ter na gorskih obronkih in vrhovih starega sveta je našli rekorde velikih morskih valov. Vseposvoda pa stoji ti rekordi tisoč čevljev višje kot pa stoji sedaj voda svetovnega oceana.

Trdilo se je, da je velikanska masa vode, katero se sedaj pogreša, vsebovana v ledeni čepici Antarktika. Ta ledena čepica, ki se je večala glede teže in obsega, je počasi, a gotovo premaknila središče zemeljske teže proti jugu, dokler ni sedaj dve ali tri milje od pozicije, kjer se je nahajala, predno se je pričela tvoriti ta ledena čepica.

Nekateri znanstveniki pa izvajajo še več kot to. Razvoj neizmer-nih ledenikov na južnem tečaju je došel do točke, ki se nahaja neposredno pred razkrojem te ledene kape v številne dele. Ob vsakem času, ko se bo pojavila enkrat ta nevarnost, bo izpuščena vsa masa vode, ki se je zbrala krog južnega tečaja. Ker pa obsega ta voda štiri petine vse vode na zemeljski obli, si lahko predstavljamo, kaj bo pomenjalo to.

Na ta način oproščeno vodovje se bo pričelo valiti proti severu.

To vodovje bo prihrumelo pre-

zavreči; toda neprimerno je, da si jo obdržim sam. Najbolje je, da jo komu podarim... Že vem, — ta svečnik izročim nocoj komiku Šaskinu. Kanalka ima rad take stvari, in danes je ravno njegova benesčna predstava."

Rečeno, storjeno. Zvečer je bil skrbno zavit svečnik izročen komiku Šaskinu. Ves večer so drveli gospodje v komikovo oblačilnico in občudovali darilo; ves čas se je razlegalo v oblačilnici vzhlečno vzklikanje in rezgetajoč smeh. Ako je pušila k vratom kaka igralka in vprašala: "Ali morem vstopiti?", je komikov hripavi glas takoj odgovoril: "Ne, ne, ljuba tovarišica, nisem oblečen!"

Po predstavi je komik skomiznil z rameni, raztegnil roke, ne vedoč, kaj naj stori, in dejal: "No, kje naj sedaj pustim priskuto stvar? Tudi v moje zasebno stanovanje prihajajo včasih igralka! To ni fotografija. V mizni predal je ne morem skriti!"

"Prodajte jo vendar, gospod Šaskin!" mu je svetoval brivec, ki ga je zopet napravil v civil. "Tu v predmestju stanuje ženska, ki kupuje stare bronzaste kipe... Peljite se tja in vprašajte po gospej Smirnovi. Pozna jo vsakdo."

Komik ga je ubogal...

Nekaj dni nato je sedel zdravniki dr. Košeljkovi v svoji delavnici. Položil je prst na čelo in premišljal o žolčni kislini. Nenadoma se vrata odprlo in brzo stopi v sobo Aleksander Smirnov. Njegov obraz se je smehljaj, da kar žarel je, in vse njegovo vedenje je pričalo, kako srečen da je. V rokah je držal nekaj zavitega v čepici.

"Gospod doktor!" je začel brez sapa. "Predstavljajte si moje veselje! V vašo srečo nam je uspelo, dobiti enačico k vašemu svečniku!... Mati je tako srečna radi tega! Edini sin svoje matere sem, rešili ste mi življenje..."

In tresoč se od prekipeljavosti hvalečnosti je postavil Aleksander svečnik pred zdravnika. Zdravnik je odprl usta in hotel nekaj reči, a rekel ni ničesar: jezik mu je bil ohromel.

hrbta velikanske preostanke antarktične ledene kape. Ta oceanski kataklizem bo polagoma prehrumel nad Avstralazijo in Afriko ter navalil na nizko ležeča ozemlja Azije in Amerike. Vsa ta ozemlja bodo na ta način preplavljena in iz vode bodo gledali le še gorski vrhovi.

Razkroj ledenikov in drugih ledenih mas na Antarktiku pomenja konec tega sveta za vse obdane kontinente, kajti vodovje jih bo preplavilo. Človeštvo bo bežalo na gorske vrhove, in kjer sta dosedaj kraljevala skozi stoletja le led in sneg, se bo pojavila nova hemisfera in življenje se bo počasi zopet nanovo razvilo.

Ali se ni nekaj sličnega pripetilo že enkrat, v davnih časih, da je prišel v onem slučaju led s severnega tečaja? V številnih učenjaskih krogih dvomijo danes o vesoljnem potopu kot ga nam slika Sveto Pismo. Kljub temu pa je ni tradicije, ki bi bila tako splošna ter znana skoro vsem narodom sveta. Tega ni mogoče pojasniti s hipotezo, da pridejo narodi v istem stanju civilizacije do istih rezultatov, kajti tradicija o svetovnem ali vesoljnem potopu ni bila in tudi danes ni omejena na civilizacijo. Tudi je ni mogoče pojasniti s prišeljenjskimi vplogi iz Azije, ko so ti prišeljenji navadili na pacifična ozemlja ter na obe Ameriki, kajti pri prvotnih alerijskih domačinih, v Južni in Severni Aleriki, je bilo najti po-vesti o vesoljnem potopu, ki je rekoč zamoril skoro vse življenje na svetu.

Povesti in tradicije o vesoljnem potopu so preveč splošne; da bi ne imele neke stvarne podlage, nekaj pozitivnega, iz česar so se razvile. Kaj je rekel nekoč oni dobroznani znanstvenik, lord Salisbury? Iteke! Je, da je znanost napredovala, znanost pa je tudi smrtonosno natančna ali akurata.

Seveda je nemogoče povedati vnaprej, kdaj bo prišlo do nove vesoljne povodnji, a skoro gotovo je, da bo nekoč dejanski prišlo.

ROJANIL NARODAJTE SE NA "GLAS NARODA" NA VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Aforizmi.

Rabindranath Tagore.

Ljudje brez ponosa, so kakor trstika, ki stoje plava po vodi, a nima korenin v zemlji.

Poraba moči, kjer moč ni na mestu, ne pospešuje dela.

Strast ima svojo pravico, samo dokler jo brzdamo. Ako pritiskamo to, kar hočemo pravilno videti na svoje oči, jih samo ranjamo, a ne vidimo ničesar. In prav tako nas tudi sila strasti, ki ne pušča nikakega prostora med seboj in predmetom, samo slepi.

Marsikatera knjiga je dobra za ljudi, ki se potrudijo res razmišljati, za druge pa je strap.

Nevesta pripade onemu, ki pride pravočasno z bakljo v roki. — Ženin v svatbeni dvorani narave prihaja nepričakovan in nepovabljen.

Mi možje namo le misliti. Ve ženske pa znate brez razmišljanja razumeti. Ženska je skočila iz božje fantazije, moža pa je moral bog iz stvarine izkresati.

Naznanila.

Johnstown, Pa.

Cenjeno članstvo društva sv. Cirila in Metoda št. 16 JSKJ. Malo kje se najde, da ni med dobrimi in naprednimi člani tudi nasprotnikov, in tako je tudi pri našem društvu. Mi vsi vemo, da so slabe delavske razmere, da težko plačujemo, ker se slabo zaslužijo in draginja je velika. Cenjeno članstvo društva sv. Cirila in Metoda št. 16 JSKJ, zapomnite si vsi, če bomo pustili, da se bodo stroški plačevali iz društvene blagajne, v društveno blagajno pa ne bomo nič prispevali, presodite, kako dolgo bo naša blagajna obstala! Cenjeni člani, lahko je rušiti, ali težko je zidati. Kadar pride kakšna reč za plačati, je vprašanje: Bratje, odkod bomo vzeli, da plačamo stroške, katere ima društvo? Odgovor pride iz veselih obrazov nekaterih članov: Iz blagajne! Kadar pride pa vprašanje, da bi prispevali v društveno blagajno par centov, kako kisle obraze naredijo! To so tisti, ki so nasproti, da bi prišlo par centov v korist društva. Cenjeni sobratje, mi se ne smemo ozirati na par takih članov, ki so nam nasproti. Če ste za napredek, ne boste nasprotovali zahtevam. Kakor veste, stroški so veliki, dohodkov je pa prav malo. Če ne bomo ukrenili na eno ali na drugo stran, da pride par centov za pokritje društvenih stroškov, bo slabo. Brez stroškov ni niti eno društvo, bodisi naše ali drugo. Pride kmalu čas, da se ne bomo imeli kam za teči. Zatorej vsi za napredek našega društva in naše slavne Jugoslovanske Katoliške Jednote!

Cenjeni rojaki, kateri mislite pristopiti k kakemu podpornemu društvu, pri našem društvu sv. Cirila in Metoda št. 16 JSKJ, se vam nudi prilžnost. Vsak lahko pristopi prosto, ker mu ni treba plačati nikake pristopnine, pač pa samo mesečne prispevke. Rojaki, pristopite k našemu društvu in naši Jugoslovanski Katol. Jednoti, katere vam je pripravljena lajšati vaše gorje vsak čas, če vas zadene kakšna nesreča. Ne odlašajte na jutri, storite to danes, ker jutri bo morebiti prepozno.

Pridite vsi na sejo, katere se vrši 19. marca točno ob 2. uri popoldne. Vsak član naj s seboj privede še enega novega člana, da bomo v resnici napredovali.

Na svidenje!

John Brumskole, tajnik.

Collinwood-Cleveland, Ohio.

Članice društva Marije Vnebo-vzete št. 103 JSKJ, so prošene, da se vdeležijo redne mesečne seje dne 19. marca, da se odločimo, ako se napravi veselica ali ne. Torej pridite kolikor mogoče v velikem številu. Vsaka naj pove svoje mnenje, kako bi bilo bolje, da potem, ko se kaj ukrene, ne ugovarja, zakaj se je napravilo to ali ono. Ako se napravi veselica meseca maja, se mora pri tej seji ukreniti. Šet enkrat apeliraj na vse članice, da se vdeležijo seje. Sesterski pozdrav!

Anna Pierce, tajnica.

CVETJE V JESENI.

Spisal dr. Ivan Tavčar.

(naualjevanje.)

Ko sem zopet pogledal po Meti, je bila odprla temne svoje oči. Neprestano jih je vpirala name, in dozdavalo se mi je, da spajo iz njih žarki ljubezni in sreče. Ah vendar hočem čakati še celo leto!

Čas je bil, da se odpraviva. Sedaj sva hodila po krajši, ali zelo strni poti, ki vodi neposredno do Kala. Solnce je že visoko stalo in skoraj ni bilo čuti še živali iz gozda. Ko sva zapuščala trato, je izmed pečin hreščila jata skalnih jerebic ter se spustila v raziho, da se je videlo, kakor bi padalo kamenje v dol. Mestoma je bila taka strmina, da sva se, za roko se držeč, spuščala od debela do debela. Tuintam je zabučal: drevce divji petelin; čula sva bučanje, a orjaka nima je zakrivalo drevje. Včasih je zaropotala za njim kokoš, pa je tudi nisva ugledala. Z vzdihovanjem sva končno prilezla na Kal, kjer sva se v zapuščenih oglarskih lopi odpočila. Prinesla sva vode od studenca ter se okrepčala z njo.

Na sedlu je majhna ravnina, na kateri so takrat rastle štiri smreke v štirikotju in do trideset karikov druga od druge. Meta se je bila odpočila in zatorej je tedaj smeje zaklicala: — Loviva se "žiberdaj"!

Že je ticala za smreko in mi govorila, da naj se postavim za drugo. Ko sem stal pri svojem deblu, je zaklicala veselo: — Žiberdaj! — Stekla je v breg do bližnjega drevesa. Moja pravica je bila, leteti počez. Če sem jo prej ujel, nego se je doteknila omenjenega bližnjega drevesa, je bil "žiberdaj" zame dobljen. In res sem jo ujel. Nosila je poklovanje čizme, zatorej ni bila prav urna. Občitala mi je v rokah. Ker pa v hitrih nistem mogel paziti, sem se je doteknil na nepoklicanem mestu in morda se prehudlo. Vsa trda je postala in ihte zastakala: — To pa tiče ni! — Takoj sem jo izpustil. Ali Meta je gledala s tako grozo name, da sem vedel, da je v tistem trenutku pričela slutiti, da je možki za vsako žensko največja zverina!

— Pojdiva domov! — je zajekala. Do doma ni izpregovorila besedice. Samo sedaj in sedaj me je premerila s plahim očesom, prav kakor da bi ne mogla verjeti, da se ji je kaj takega pripetilo. Skoraj pri vasi sva srečala Lucco. Imela je koš ob rami in srp v roki.

— No, Luca, kam pa, kam? — jo vprašam. Bolezni se ji je še vedno poznala in bila je kakor suh list, ki je ležal vso zimo pod snegom. Odgovorila je:

V Kalarjevo dolino grem in poželja bom "vranje noge". Dosti jih tam raste, Kalar je dovolil, da jih lahko požanjam. Za prašice so pa le dobre.

Obraz se ji je pričel žareti in nekako slovesno je pričela pripovedovati:

— Gotovo se ne veste, da bo naš Matijež stopil v službo h Kalarju. Šele sedemnajst let ima, pa bo že za voljarja. Tekoj se mi dobro zdi!

— Kako je pa s Šimnom?

— Šimen, ta je pa živ! Dela, pa veliko ne more. Gradiska še vedno je na njem!

Beseda "živalica" ali pa še celo "živalica" je v našem pogorju najnežnejši izraz ljubezni ali sočutja. Ko sem ta izraz uvedel v slovensko povest, sem se moral s Stritarjem skoraj boriti, da mi ga ni črtal; pokojni Erjavce, ki je bil najmlajši, pa tudi najplemenitejša slovenska duša, mi pa "živali" v mojem "Tržancu" sploh nikdar odpustiti ni mogel. Niti Stritar, niti Erjavce me nista mogla preducati: "živalica" je naš najnežnejši izraz ljubezni ali pa usmiljenja!

— Luca se je odpravljala: — Vranje noga se sama ne požanje. — Zopet je z žarečim obrazom ponovila: — To pa vam povem, tekój sem vesela, da pride fant h Kalarju!

VIII.

Drugi dan se nisem odšel. Prišlo se je, kar se je pri Presečnikovih vsako leto parkrat dogajalo: Liza in Danijel sta se spila.

Pred hlevom, tako da vaškim otročjem ni ostalo prikrito, sta se nekaj rvala. Pri koncu pa je bil Danijel takorekoč pred vso vasjo tepen. Pri nas je namreč navada, da sme ženska, če je slabe volje, tudi udariti; sramota pa je, če možki žensko tepe. Veliko pretepev sem že videl; ko je dekle vleklo svojega iz tolpe pretepačev, so padali trdi udarci, ali na dekleta ni padel niti eden, najsi je bilo še tako sitno!

V Danijelu je vse kipele, nazaj udariti pa ni smel. Zatorej je Presečniku "ušel" ter izginil od dela, da niso vedeli kam. Moral sem jaz opraviti njegovo delo, ker gospodar vsega ni zmožel.

Potekel je prvi dan, a Danijela od nikoder; tudi drugi dan se je bližal koncu, ali Danijela še vedno od nikoder! Bil sem pri večerji, ko jo prilomasti v hišo. Sedež je takoj pri vratih na klop pod sklednik ter izpregovoril: — Le eden naj mi katero reče!

Škripal je z zobmi ter srdito stezal roke kvišku. Zadel je ob žličnik na steni, da se je sprožil ter padel na tla. Žlice in kuhinjske so letale na vse strani. Liza je vstala od mize, pobrala žličnik in kar se je bilo raztreslo iz njega. Pri tem ni izpregovorila besedice, kar je hlapčeta še bolj stogotilo.

Škripal je: — Tako bo mene toliko! Le čakaj, saj boš še enkrat moja žena! Ti! Ti! — Liza je pobrala svoje reči ter jih odnesla v vežo. Če tepe mož svojo ženo, to sičier ni lepo, ampak sramotno ni, kakor je sramotno tedaj, če udarisi tujo žensko!

Tisti večer je jedel z nami karlovski Anžon, znana prikazen v pogorju. Iz karlovškega mlina mu je bil oče izgovoril strm in malo rodovitno breg, bratje pa so mu pomagali, da je na tem bregu postavil leseno kočjo, v kateri je prebival. Kar je potreboval, si je s trudom pridela v teh svojih mehinah, kjer je vsako leto prekopat nekaj ledine. Ostalo pa mu je še toliko senožič, da je redil kravič v hlevu. Postranskega zasužnja si je pridobival s tem, da je hodil na Tolminko po nože in nožičke, če je dobil kako naročilo. Bil je velik čudak, a ljudje so ga imeli radi. Tudi karlovski Presečnikovi je zahajal, in umelo se je, da mora sestiti za mizo in jesti. Prihajal ni samo radi tolminskih nožiček, prihajal je tudi radi Lize. Star je bil nad petdeset let, a njegova večna želja je bila, da bi mu Bog odkazal ženo, ki bi malo jedla — glavno je moral snesti sam, ker je bil visok ko hrast in širok ko hiša — in veliko delala. Tudi otrok je hotel imeti, ker je zakon zato vpeljan, da se dobre otoci, kar je vam, častite gospe, itak komaj znano.

Karlovski Anžon je bil tisti večer gospodarju prinesel naročeno nožičko, po katero je bil "bruhnil" na Tolminko, Liza pa ruto rumenih hrušek, po kateri je bil "bruhnil" na Cerkljansko. Že nekaj let sem je prinašal Presečnikovi dekli te hruške in upal je, da ji polagoma z njimi omehča srce, da postane njegova žena. Liza je leto za letom hruške pohrustavala, kazavega svojega Danijela pa le ni hotela pustiti. Vzlic temu je gojil Danijel grdo jezo na Anžona in tudi ta večer je prišel prejkone samo zategadelj domov, ker je slišal, da je oni v hiši. Ni se mu videlo previdno, puščati Lizo s seboj, ki je imel njivo, oco. "Hlev in kravičeta".

Ko se je Liza zopet vrnila v hišo, je hlapček znova zakričal: — Le čakaj, ko boš moja, potlej boš videla, kdo bo tepel v hiši, stara reta ti!

Oglasil se je Anžon počasi in važno: — Z žensko se lahko tudi drugače govori, jaz bi dejal.

To je Danijela močno razpallila: — Kaj se boš ti zame menil? Jaz bi dejal, — tu je oponašal karlovškega govornika — da človek lahko kaj iztakne.

Ker je bilo še nekaj v skledi, je karlovski parkrat zajel, nakar je počasi položil žlico na mizo. Nato je brez jeze in z največjo mirnostjo odgovoril: — Če te Liza zato jemlje, da jo vsak dan otepaš s polenom, me malo briga. Če te res vzame, hom jalo: Liza in Danijel sta se spila.

— Jaz bi dejal, — tu je oponašal karlovškega govornika — da človek lahko kaj iztakne.

Ker je bilo še nekaj v skledi, je karlovski parkrat zajel, nakar je počasi položil žlico na mizo. Nato je brez jeze in z največjo mirnostjo odgovoril: — Če te Liza zato jemlje, da jo vsak dan otepaš s polenom, me malo briga. Če te res vzame, hom jalo: Liza in Danijel sta se spila.

Kakor sem mislil. Če se hoče na vsak način na poleno močiti, je to njen prav! Tako je!

— Molči! — se je penil Danijel. — molči, ti prokleti gorjance, če ne —!

In zopet je mirno odgovoril Anžon: — Kaj, če ne? Pogledj vendar, — tu je dvignil svojo desnico, veliko ko čoln — kaj bodo govorile množice, če prideš pod tako roko. Pogineš ko glista pod podplatom! Obdrži torej svoj "če ne" zase. To je pametna beseda!

Anžon je medtem zlekel grohot svojega telesa izza mize ter se postavil sredi hiše. Hlapček se ni dalo potolažiti: — Jaz naj bi tebi molčal? Pridem, pa kmalu zveš, koliko velja moj "če ne". Vsakega naj bi se že bal!

Anžon je pristopil: — No, no, kaj pa bo, no?

V hipu je tical Danijel v njem.

Pogledj ga, — je govoril karlovski počasi, — v me je bruhnil! Ti žival, ti! — Z obširno svojo roko a je brez težave dvignil in vzdignil proti stropu, nakar ga je spustil, da je Danijel z vso težo svojega pijanega telesa tlesnil po hišnem tlaku. Oni pa se je zasmejal: — Zdaj vem, koliko velja tvoj "če ne"!

Danijel je sicer težko padel, a zgodilo se mu ni nič. Takoj je zopet stal na nogah in bliskoma je imel v rokah dobro nabrušeno tolminsko nožičko.

Ženske so od strahu zavpile, in Boštjan je zakričal izza mize: — Z nožem ne!

Samo Anžon se ni razburil. Boštjanu je izpregovoril: — Malo počakaj! — Nato se je obrnil proti Danijelu:

— Torej z nožičko z nožičko me čes, s tisto, ki sem ti jo jest s Tolminškega prinesel. Pogledj no! Ali misliš, da za take reči bruham na Tolminko? Pogledj no!

Dasi so bili Anžonovi udi kakor hloidi, ki se dajo le težko in neokorno gibati, je vendar s čudovito hitrostjo s svojo levico ujel Danijela a roko ter ga z desneto parkrat lopnil po nji, rekoč: — Boš izpustil nožičko, ti hudnikovec, ti!

Ker Danijel ni takoj izpustil, ga je s svojo roko samo parkrat kresnil po prstih, da jih je takoj kri podplula in da je nožička zarožljala po deskah. Nato ga je obrnil in mu z nogo pomagal, da je odletel na klop pod sklednik; tam je pričel hišni hlapec škripati in — jokati, kakor je to navada starega pijanega.

Anžon je pobral nožičko ter jo položil pred Boštjana na mizo: — Ne dajaj takega otroku!

Obrne se k Lizi: — Čakaj, Liza, kaj sem že hotel reči? Vidiš, nič se ti ne lažem, pšenica je bila letos dobra in čedno se je mlatala. Dobri krompirju tudi ni kaj reči in fižol je bil poln kakor bi norel. Vse to je res in fruge je bilo pri hiši, da bi lahko vojska živela od nje. Zdalj pa poslušaj! V nedeljo bom pri deseti maši v Poljanah. Nekaj prej bom bruhnil od doma, da se pogovorim z gospodom Jernejem. Če ti je všeč, pa pridi še ti. Morda bova že pri deseti maši prvič oklicana. Množice bodo malo govorile, pa bo še zmerom bolje, ko da bi se a polenom klepala svatovščina. Če nočeš, pa pusti! A povem ti, da hrušek potem tudi ne bom več nosil. No, pa lahko no!

S temi besedami je odšel.

Pod sklednikom je Danijel me jekom in škripanjem zaspal. Ker se Liza zanj ni zmenila, ga je morala mati spraviti v slamo.

Drugo jutro se je želelo pri hiši, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo. Po stari navadi se je delalo, in Danijel je opravljal svoje posle, kakor da bi nikdar ne bil ušel. Jaz pa sem moral odrediti! Radi tega nam je mati Barba napravila boljše kosilo in tudi nekaj navetrila je bila. Še cel obelo kavo smo imeli na mizi, kar je bilo takrat nekaj izrednega.

Za slovo smo si segli v roke z očetom in materjo. Pri prihodu nje roke, pri odhodu pa roko — taka je bila tiste dni etiketa v pogorju in po nji si se moral ravnati, če nisi hotel dobiti očitiranja, da se ne znaš spodobno vesti.

— Če te Liza zato jemlje, da jo vsak dan otepaš s polenom, me malo briga. Če te res vzame, hom jalo: Liza in Danijel sta se spila.

— Jaz bi dejal, — tu je oponašal karlovškega govornika — da človek lahko kaj iztakne.

ADVERTISEMENT

Koledar

V zalogi imamo še nekaj iztisov poučne in zabavne knjige: Slovensko Amerikanski Koledar

Za leto 1922.

Vsebuje 36 slik in sledeče zanimive povesti in članke:

Proti-delavska špijonaža

Lažnjivost in neuspešnost splošne narodne prohibicije.

Opora javnega reda

Povodenj v Pueblo

Iz spominov francoskega policista Claude

Maščevanje usode

Doživljaji v francoski Legiji tujcev

Kako bo izgledala bodoča svetovna vojna?

Dežela debelih žensk

Najnovejša povest o Sherlock Holmesu

Presenetljiva starost živali

Priseljevanje

Zakonski načrti o priseljevanju

Po peslu

Livarji kovin v starem veku

Glavni jeziki sveta

Pol leta med divjaki

Iz življenja kralja Petra

Konec zakonske pokorščine

Jugoslovanski kralj

Zadeva Lopoviča

Morilka otrok

Nekaj o jetiki

Uzor Sherlock Holmesa

Pot na Gaurisankar

Zolčni kameni

Nenavadne oporoke

Nekaj o čistosti Francozov

Napoleon in glazba

Matere

Nekaj o proroških sanjah

Iz naravoslovja

Strategija banditov po ulicah velemezta

itd.

Cena je samo 40c.

Za Jugoslavijo je ista cena.

Pošljite spodnji kupon.

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York.
Priloženo pošiljam 40 centov v znanj-
kah 13 Slovensko-Amerikanski Koledar.
Ime _____
Naslov _____

Prvi egiptologi.

"Neue Zürcher Zeitung" je objavila feuilleton (podlistek) pod naslovom: "Hundert Jahre Hieroglyphenforschung", v katerem razpravlja o egiptologiji in o osebah, ki so dale raziskovanjem o hieroglifih napitih) trdno podlago. To podlago je dal prvi leta 1822. francoski raziskovalec Champollion, kateremu se je posrečilo ugotoviti karakter egiptskih hieroglifov, spodboden po znanem kamenu, ki ga je našla Napoleonova ekspedicijska 1. 1799. in ki vsebuje napis v treh jezikih. Jeanu Francois Champollionu se je posrečilo, da je leta 1808, kot 18letni profesor stare zgodovine v Grenoblu te napise popolnoma prestavil in pojasnil. Že kot otrok je Champollion obvladal koptski in arabski jezik. L. 1814. je izdal znamenito delo: "O geografskih imenih starega Egipta." Leta 1819—1820. je izdal "Knjigo mrtvih", polddrugo leto pozneje pa znanstveno delo: "Précis du Système Hieroglyphique." L. 1826. je postal konservator egiptskih starožitnosti v Louvru ter se napotil v raziskovalne svrhe v Turin in Egipt. Umrl je l. 1832.

Počasi so tudi Nemci prišli za Francozom Champollionem in za Angležem Youngom. Ustanovili so leta 1863. "Časopis za egiptologijo", a se bavili zgolj s Champollionovimi raziskavanji.

Kot egiptolog je doslej najbolj zaslovel Grk Gaston Maspero, organizator svetovnoznane muzeja v Kairu.

Champollionova zasluga pa je, da je odkril zlati ključ še davno neizbranega zaklada.

Rad bi izvedel za naslov JOSIPA ŽNIDARŠIČ, podmaže Žurgov iz Starega trga pri Loži. Več let se je nahajal nekje v Mehiki, sedaj pa slišim, da se je preselil od tam nekam v Združene države. Cenjene rojake prosim, če kdo ve za njegovo sedanjo bivališče ali naslov, naj mi ga blagovoli naznaniti, ali pa če sam čita te vrstice, naj se mi sam oglaš na naslov: John Žnidaršič, 1134 E. 60. St., Cleveland, Ohio. (15-16-3)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecam naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je moj ljubi soprog oziroma oče

JOŽEF GOVEKAR

dne 18. februarja po kratki in mučni bolezni za večno zaspal v 45. letu. Pokojni je bil član treh podpornih društev JSKJ, SNPJ in SSPZ.

Tem potom se najiskreneje zahvaljujem društvom za krasne hvalnice, kakor tudi družini Derencin in družini Rupert za krasne vence. Posebno se zahvalim Mrs. Derencin, Mrs. Debeve in Mr. Hudoklin, ko so bili ob zadnji uri pri njem in me tolažili v tem času. Nadalje se zahvalim tudi slovgodbi iz Conemaugh, Pa., ki je prišla zaigrat par žalostink ob času pogreba, ki se je vršil dne 19. februarja na katoliškem pokopališču v Johnstownu, Pa.

Pokojni je bil iz Laz pri Planini na Notranjskem. Priporočam ga v blag spomin. Tobi pa, dragi mož in oče, kličem: Počivaj v miru in lahka ti bo svobodna ameriška gruda!

Conemaugh, Pa., dne 7. marca 1922.

Zalujoči ostali:
Ana Govekar, soproga.
Franc, Jožef, Jakob, Anton in Maks, sinovi.
Marija, Ana, Franciška in Ivanka, hčere.
Jakob in Marija, brata
Marija Križaj, sestra
v starem kraju.

ZNIŽANA CENA

Cipar, najboljša vrsta, jako velike jagode, baksa 50 funtov \$7.50
Brinjeve jagode, vreča 132 funtov \$9.
Muskat, sladke debele jagode, baksa 50 funtov \$6.40
Malo črne grške grozdje, baksa 50 funtov \$6.40
Fige (v reštab) najboljša vrsta, baksa 110 funtov \$10.80
K naročilu priložite Money Order.
MATH. PEZDIR
Box 712, City Hall Sta.
New York, N. Y.

SEVEROVA ZORAVILA VZDRUŽEJO ZDRAVJE V DRUŽINAH.

Za srbeči kožurabite

SEVERA'S ESKO

Antiseptično mazilo

Priporočljivo za odpono pri zdravljenju srbečice in raznih kožnih bolezni.

CENA 50c

Vprašajte pri vašem lekarju.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

POTOVANJE IZ EVROPE.

Ako imate sorodnika v Avstriji ali Nemčiji, kateri je tam pristojen ter želi priti v Ameriko, ga zamorete sedaj dobiti sem. Nadalje zamorete sedaj ameriški državljan dobiti žene in otroke izpod 18. leta iz Jugoslavije ali zasedenega ozemlja.

Avstrijski podaniki morajo plačati vize pri ameriškem konzulu z ameriškimi denarjem in ravno tako morajo na Ellis Islandu svoto \$25.00 pokazati v ameriškimi dolarjih.

Glede denarnih pošiljatev v U. S. dolarjih, za vsa pojasnila glede potovanja, potrebnih listin (affidavitov) in voznih listkov se obračajte na najstarejšo slovensko vrldko:

Frank Gakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Knjige! = Knjige!

POUČNE KNJIGE

Angleško-slovenski slovar —		10. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
Dr. Kern	\$5.00	11. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
Slovensko-angleški slovar —	1.50	12. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
Slovensko-angleški slovar —	1.50	13. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
Nemški abecednik	.75	14. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
Nemško-angleški tolmáč	.50	15. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
O lepem vedenju	.50	16. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
Slovensko-nemški slovar —		17. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
(Janežič Bartol)	4.00	18. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
Angleško-brez učbenik	.40	19. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
Cirilica. Navodilo za pisanje in		20. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
pisanje srbskoga v cirilici	.50	21. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
Dokladi. Spisal Anton B. Jogič	.50	22. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
Gospodinstvo — Puzarj. Prvi		23. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
učbenik knjig za naše gospod-		24. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
instvo. (Trdo vrnano)	1.25	25. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
Knjiga o lepem vedenju Urhena,		26. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
(Trdo vrnano)	1.00	27. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
Mladencem, Ant. B. Jogič		28. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
I. zvezek	.50	29. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
II. zvezek	.50	30. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
Navesti se kaže in dom. Koristna		31. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
knjiga za vsako hišo	1.05	32. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
Pravila za čisto. Dr. J. Pustofen	.45	33. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
Varnost kuharica, za slabe in do-		34. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
bre čase	1.00	35. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		36. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		37. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		38. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		39. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		40. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		41. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		42. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		43. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		44. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		45. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		46. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		47. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		48. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		49. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		50. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		51. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		52. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		53. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		54. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		55. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		56. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		57. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		58. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		59. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		60. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		61. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		62. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		63. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		64. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		65. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		66. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		67. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		68. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		69. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		70. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		71. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		72. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		73. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		74. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		75. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		76. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		77. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		78. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		79. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		80. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		81. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		82. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		83. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		84. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		85. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		86. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		87. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		88. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		89. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		90. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		91. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		92. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		93. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		94. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		95. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		96. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		97. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		98. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		99. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00
		100. sv.: Brenclj: Kako sem se	1.00

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emilio Gaborian.

Za "Glas Naroda" prevaj G. P.

62

(Nadaljevanje.)

— Poznal sem jo že nekaj časa in spomin nanjo je imel mogoče svoj upli na mojo željo, da se iznebim grofice. Kljub temu pa sem imel vedno toliko kontrole nad seboj, da sem se je izogibal, kajti drugače bi lahko nalopal nad njeno glavo strašno osvetlo. Ko pa sem prišel z njo v ožji stik potom starega očeta, nisem imel več poguma zadržati se je. Čital sem v njenih očeh, da me ljubi in takoj sklenil riskirati vse.

— Kako naj vam pojasnim Magloar, koliko sem trpel in s kakšnim strahom sem vprašal vsaki večer, ko sem se vrnil v Boaskoran? — Kako pismo?

— Nobenega pisma ni bilo, a ljub temu je bilo nemogoče, da bi grofica ne čulo o moji zareki z Dionizijo. Moj oče je obiskal gospoda de Sandore ter ga prosil za roko njegove unukinje. Zaroka je bila javno oznanjena in nič drugega ni bilo treba kot določiti dan poroke.

— Ta molk me je strašil.

Izmučen od pripravevanja je Žak prenehal ter pritisnil roko na prsi, kot da hoče pomiriti neredno utripanje srca.

Bližal se je katastrofi.

Kljub temu pa je zaman pričakoval besede ali znamenja bodri la od strani odvetnika. Magloar je ostal hladen in nedostopen, kot železna maska.

Konečno, z velikim naporom, je Žak zopet pričel:

— Da, ta molk me je bolj strašil kot pa bi me mogel najhujši vihar. Pridobiti ljubezen Dionizije je pomenjalo preveliko srečo. Pričakoval sem katastrofo, nekaj trušnega. Pričakoval sem to s tako absolutno gotovostjo, da sem dejanski sklenil seznaniti gospoda de Sandore z vsem, kar se je zgodilo. Vi ga poznate, Magloar. Stari gospod je posebej čast sama. Lahko bi mu zaupal svoje tajnosti z isto varnostjo, s katero sem prej zaupal ime Genovefe nočnim vetrovom.

— Zakaj sem se obotavljal? Zakaj sem odlašal?

— Ena sama beseda bi me mogla rešiti. V takem slučaju bi ne bil tukaj, obdelčen strašnega zločina, čeprav nedolžen, a vendar obsojen, da vidim, kako dvomi o resnici mojih besed.

— Usoda pa je bila proti meni.

— Po enem tednu prekladanja od dneva do dneva sem si rekel nekega večera, potem ko sva z Dionizijo govorila o slutnjah: — Jutri hočem storiti to.

— Naslednjega jutra sem šel v Boaskoran, bolj zgodaj kot ponavadi in peš, kajti hotel sem dati par navodil delavcem, ki so bili zaposleni v mojih vinogradih. Poslužil sem se bližnjice skozi polja. Niti ena posameznost mi ni izginila iz spomina. Ko sem dal svoja navodila, sem se vrnil na glavno cesto in tam sem srečal župnika iz Breši, ki je moj prijatelj.

— Vi mi morate delati družbo na kratko razdaljo, — je rekel.

— Če ste na poti v Sovter, ne boste prišli prav nič prepozno, če vzamete pot, ki vodi mimo Valpinosa ter skozi gozd Rošpomije.

— Od kakih malenkosti je odvisna naša usoda!

— Spremil sem duhovnika ter se poslovil od njega šele na mestu, kjer se križati glavna in stranska cesta. Kakor hitro sem bil sam, sem pohitel naprej. Skoro sem bil že iz gozda, ko sem zapazil nenadno le nekako dvajset jardov od sebe, grofice Klodijez, ki je prihajala proti meni, kljub strašni razburjenosti, ki se me je lotila, sem šel naprej, s trdnim sklepom, da se ji priklonim ter grem naprej, ne da bi jo govoril. To sem tudi storil, a ko sem napravil par nadaljnjih korakov, sem čul za seboj glas:

— Žak!

— Ustavil sem se. Pravzaprav me je pribil na mesto glas, ki je skozi toliko časa tako popolnoma obvladal moje srce. Prišla je s meni ter izgledala še bolj razburjena kot sem bil jaz. Ustnice so se ji tresle in njene oči so nemirno begale semintja.

— No, — je rekla, — torej ni to več domišljija. Poročil se boš z gospodično de Sandore.

Čas za polovične odredbe je minul.

— Da, — sem odvrnil trdno.

— Potem je resnica, — je nadaljevala, — da je vsega konec. Demuevina, da bi bile zaman spominjati te na one prispege večine ljubezni, katere sva si ponavljala zopet in zopet Ozi se pod oni stari hrast. To so ista drevesa, to je ista okolica in jaz sem še vedno ista ženska. Tvoje srce pa se je izpremenilo.

Jaz nim odgovoril.

— Ti jo zelo ljubiš, kaj ne? — je vprašala.

— Jaz sem trdovratno molčal.

— Le predobro te razumem, — je nadaljevala. — In Dionizija? Kaj ne ona te ljubi tako, da ne more tega pridržati za samo sebe. Vse prijatelje in prijateljice ustavlja, jim pripoveduje o svoji poroki ter jim zagotavlja svojo srečo. Da, res je srečna. Ljubezen, ki je bila moja nečast, je njena čast. Jaz sem bila prisiljena skrivati jo kot zločin. Ona pa jo lahko razkazuje kot čednost. Socijalne oblike so v resnici čudne in krivične. Bedak pa je oni, ki jih skuša izzvati.

Solze prav prve solze, kar sem jih kdaj videl v njenih očeh, so zablistele na njenih dolgih, svilenih trepalnicah.

— In da nisem ničesar več za tebe, — prav ničesar več! Ah, bila sem preveč previdna. Ali se spomniš onega jutra, po smrti tvojega strica, ko si mi, bogat mlad človek, predlagal, naj beživa skupaj? Jaz sem odklonila. Opijenela sem se svojega slovesa. Hotela sem biti spoštovana in uvaževana. Malika sem, da je mogoče razdeliti življenje na dva dela, — eden posvečen uživanju drugi pa hinavščini dolžnosti. Bedakinja, ki sem bila! In vendar sem že pred davnim časom spoznala, da si se me naveličal. To sem dobro vedela. Tvoje srce je bilo zame kot odprta knjiga, v kateri sem čitala tvoje najbolj skrivne misli. Tedaj bi te lahko obdržala. Morala bi biti ponižna, pokorna, a mesto tega sem skušala poveljevati.

— In ti, — je rekla po kratkem odmoru, — ali si — srečen?

— Jaz ne morem biti popolnoma srečen, dokler vem, da si ti nesrečna. Ni pa žalosti, katere bi ne ozdravil čas. Pozabila boš...

— Nikdar, — je zakričala ona.

Nato pa je dostavila s tišine glasom:

— Ali morem pozabiti tebe? Moj zločin je strašen, a kazen je še veliko bolj strašna.

Par ljudi je prihajalo po gesti navzdol.

— Pomiri se, — sem rekel.

Skušala obvladati svoje ginjenje. Ljudje so prišli mimo ter pozdravili. Trenutek pozneje je zopet pričela:

— In kdaj bo poroka?

Stresel sem se. Ona pa je vstrajala pri pojasnilih.

— Da, še ni bil določen, — sem odvrnil, — Hotel sem te videti preje. Nekdo si izustila strašno pretnje.

(Dalje prihodnjik.)

Veliko delo razbito.

Bivši ministrski predsednik Francije, Briand, je bil prisiljen, da vsled odločne obsedbe svoje preveč miroljubne, oziroma koncilantne politike od strani parlamenta poda demisijo. Večinske stranke namreč ne odobravajo, da je Briand na sestanku v Cannesu pristal na znani Lloyd Georgeov program glede politično - gospodarske opanove Evrope. Posvetovanja v Cannesu, ki naj bi bila privedla do gospodarske konference vseh evropskih držav, vključivši Rusijo in Nemčijo, so se ustavila.

Ta dogodek je izvanrednega pomena in bo imel najdalekosežnejše posledice.

Anglija vsled zastoja svoje industrije odločno hoče, da se gospodarski položaj Evrope temeljito ozdravi. V prvi vrsti se ima postaviti narodno gospodarstvo v Rusiji in Nemčiji, ki sta za Anglijo najboljši trg v bodočnosti. To pa seveda ni mogoče, če se ne izpremenijo tudi politične smernice držav - zmagovalk nasproti preda se zlasti branijo pod kakršnokoli obliko priznati sovjetsko Rusijo ne smrtni udarec versailski mirovni pogodbi.

Ravno tega pa se najbolj boji sedanja odločivne francoske javnosti.

Anglija sklene s Francijo pogodbo, da jo za dobo desetih let zaščiti proti vsakemu napadu od strani Nemčije, podčrtajoč, da je obvezana Francija pomagati le za slučaj takega napada, kateri ne bi bil od nje same izzvan, in da se to ne nanaša na morebitne druge konflikte, v katere bi se Francija zapletla.

Zato pa Anglija zahteva od Francije, da pristane na mirovno zvezo vseh evropskih držav, katere bi se morale obvezati, da se bodo vzdrževale vsakega napada na svoje sosedo, oziroma se zatekle k razsodišču. Francija ima tudi priložnosti, to da se Rusija udeleži evropske gospodarske konference. Končno namerava Anglija prikrajšati iz versailške pogodbe izvirajočo kompetenco vojnoodškodniške komisije, očitno zato, da se Nemčiji olajša odplačevanje reparacij.

Francoska parlamentarna večina se je z vso silo proti temu dvignila. Dočim namreč versailška pogodba daje katerikoli državi zmagovalki, ki je pogodbo podpisala, avtomatično pravico, da postopa proti Nemčiji, če bi le-ta kršila kakšne določbe, sune zdaj Francija, ako bi za tako postopanje potrebovala pomoči Anglije, računati na tako pomoč le v slučaju, če Anglija tak korak smatra za upravičen, neoziraje se na versailško mirovno pogodbo. Ali francoski parlament prav tolači tozadeven dogovor v Cannesu, to je vprašanje — fakt je, da se ji garancije, katere ji zdaj Anglija nudi, zde nezadostne. Zdi se pa francoski večini tudi, da zahteva Anglije, naj se vse evropske države zavžejo, da druga drugo ne bodo napadle, omejuje svobodo Francije, da z represalijami onemogoči kake notranje zapletitve v Nemčiji — rečimo kak monarhistični puč ali pa združenje Avstrije in Nemčije — ki bi ogrozili po versailski mirovni pogodbi ustvarjeno stanje.

Sploh označujejo francoski listi angleške zahteve kot kapitulacijo držav - zmagovalk pred premaganimi državami. Razume se da ne akceptirajo nameravane preuredbe reparacijske komisije in da se zlasti ibranijo pod kakršnokoli ogliko priznati sovjetsko Rusijo. Ker je Briand angleške predloge sprejel, je bil prisiljen da — odstopi.

Tudi če se novi francoski vladi posreči pogajanja z Anglijo dovršiti, se ne more več popolnoma premostiti nasprotje, ki vlada med političnim zanjulom Anglije in nazori Francije. Demisija Brianda znači upravljanje razpoko med vodilnima velesilama Evrope, ki se ne bo več zaprla, kvečjemu s lakim trhljem kompromisom začasno zamašila. Na svetovnopoličnem horizontu se napovedujejo dogodki, ki bi jih ne bil še pred letom, nihče predvidel. V Berlinu in Moskvi vlada gotovo neprikrita radost. Bogue če ni francoski parlament s svojim afrontom proti Briandu izžval oodgovodkov, ki bi mogli v dogledni bodočnosti imeti baš za Francijo najusodnejših posledic?

Politične in socijalne novice iz Rusije.

Zveze z Belgarijo. Sovjet ljudskih komisarjev krimske republike je izvolil delegacijo, katera odpotuje v Carigrad, da sklene trgovinske sklepe z bolgarskimi trdkami.

Lakota v Povolžju in tatarskih gubernijah je tudi glasom boljševiskih listov strahotna. V carskiški guberniji strahota 620.000 ljudi in sicer od 85 — 100 ddstotkov v nekaterih okrajih, 400.000 ljudi se komaj je da pomagati in so zapadli smrti. Ljudje jedo murhovino. Žita za posetev je le 49 odstotkov, živina je skoraj vsa polnana. V simbirski guberniji preti gladovna smrt vsemu prebivalstvu. V nemški poveljski komuni se množe samomori. — Predsednik centralnega pomožnega odbora Vinokorov piše, da število gladujočih raste. — Kamenev je opomnil vse lokalne sovjetske oblasti, da gladujočim ozemlja, da pomagajo American Relief Administration, ki ima razdeliti 200 milijonov pudov živeža, podarjenega od ameriškega kongresa. Sploh znaša pomoč Amerike 90 odstotkov vse pomoči sveta Rusiji. — Najtežje vprašanje je, kako razdeliti semena za setev do polovice marca meseca med posamezne vase, ki so ponekod druga od druge 300 kilometrov oddaljene. — Ljuben je zaukazal, da pridejo vsi, ki se ne udeležijo razdelitve semen za posetev, — pred revolucijski tribunal. — Tudi v Ukrajini raste glad. V grški-smem, mariopolskem, taganroškem in gusovski okraju strada pol milijona ljudi. Ljudje jedo mrhovino, pse, mačke. V Odesi pobirajo trupla po cestah. Kmetje si kopljajo grobove in v njih čakajo smrti!

Vzhodnogališko vprašanje. Udeležba ukrajinske sovjetske republike na konfe-enci v Genovi bo po prepričanju boljševiskih listov prisilila velesile, da se začno baviti z vprašanjem vzhodne Galicije. Bzkovine, Volinje in Karpatorosije. Baje se angleška vlada za to vprašanje zelo zanima.

Nove vrste svilnate ZASTAVE
Regalije, pečate, trakove, itd. za društva.
IVAN PAJK
24 Main Street
Conemaugh, Pa.

NAZNANILO!
Rojakom v Greater New Yorku pripravljamo svojo lepo in prostorno dvorano
IRWING HALL CAFE
69 Irving Ave., vogal Starr St., Brooklyn, N. Y.
pripravno za društvene seje, poroke, ali shode.
VSAKO NEDELJO ZVEČER PLES.
Za obilen poset se pripravljamo
MARTIN RAUCH; lastnik

ADVERTISEMENTS

31

Washington

Je sedež Patentnega Urada Združenih držav in naš največji slovenski urad, se nahaja samo v Washingtonu blizu Patentnega Urada. Ne ta način nam je osebno mogoče urediti vaše patentne zadeve najbolj točno — najbolj pošteno — najbolj poceni in najboljše.

Ime A. M. WILSON je znano že 31 let.

Pišite še danes za našo slovensko brezplačno knjižico glede iskanj in patentov.

A. M. WILSON, Inc.
Successors to the Late A. M. Wilson
PATENTS
320 Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

Iščem svojega sina JOSIPA ZVIR, ki je bil pred 8. leti v Wenoni, Ill., Box 19. Pozneje nisem nič slišal o njem. Stara sem in popolnoma zapuščena, zato prosim, da se mi oglasi; če pa kdo ve za njegov naslov, ga prosim, da ga mi poroča. — Ana Zvir, Xaveri pri Celju, Slovenija, Jugoslavija.
(15-16-3)

Rad bi izvedel za mojo hčer MARIJO PETERKA. Rojena je bila v vasi Križ pri Kamniku na Gorenjskem in potem je stanovala pri svoji mamehi v Mengešu. Slišal sem, da se sedaj nahaja v Združenih državah, toda ne vem kje. Vljudo prosim, cenjeje rojake, kateri ve, kje se nahaja, da mi naznani njen naslov, za kar bom zelo hvaležen. Ako pa sama bere ta oglas, naj se javi svojemu očetu na tale naslov: John Peterka, 212 Ware St., Fairport Harbor, Ohio.
(14-17-3)

NAZNANILO.

Vsem slovenskim materam v Brooklynu, New York, naznanjam, da sem prva slovenska izkušena babica. — Mrs. B. Juray, 103 Melrose St., Brooklyn, N. Y. Telephone: Stagg 6697.

Josip Rems

JAVNI NOTAR

2327 Putnam Ave.,

Ridgewood, L. I., N. Y.

Forest Ave Station

LAČINE, ŽELJČA IN NAJ RAZNOVEŠNEJŠA
Pišite po brezplačni karti.

DOMAČA ZDRAVILA

katera priporoča zdrav. Knjiga.

Imam volno v zalogi.

MATH. PEZDIRP. O. Box 772, City Hall Station
New York City

SUHO SADJE

RAISINS

Malaga grozdje boksa 22 ft. \$2.86
Ciparsko veliko boksa 50 ft. 6.50
Ciparsko malo boksa 28 ft. 3.50
Grško, črno, boksa 50 ft. 6.50
Fige v kolačih 110 ft. 11.00
Brinje, 1 funt99

Z naročilom pošljite tudi \$2.00 za vsako bokso.

Jugoslavia Importing Co.

618 - 11th Ave., New York, N. Y.

SLOVENSKA BANKA
Zakrajšek & Česarek
79 - 9th AV., NEW YORK, N.Y.
(med 15. in 16. cesto)

pošljite denar v Jugoslavijo, Italijo ali — prodaja voznice listke za vse važne želez. — Izvaja notarske posle, Lisovzvezi s čarim krajem.

— Cene vedno med najnižjimi.

— Telefon Watkins 7629

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

FINLAND	18 marca — Cherbourg	PARIS	26 aprila — Havre
POTOMAC	18 marca — Bremen	ROCHAMBEAU	27 aprila — Havre
AQUITANIA	21 marca — Cherbourg	DROPSA	28 aprila — Hamburg
N. AMSTERDAM	25 marca — Boulogne	ZEELAND	28 aprila — Cherbourg
HOMERIC	25 marca — Cherbourg	N. AMSTERDAM	29 aprila — Boulogne
LONE STAR S.	25 marca — Cherbourg	ARGENTINA	29 aprila — Trst
ROCHAMBEAU	28 marca — Havre	AQUITANIA	29 aprila — Cherbourg
YORK	28 marca — Bremen	LA SAVOIE	6 maja — Havre
ORBITA	31 marca — Hamburg	NOORDAM	6 maja — Boulogne
HUDSON	1 aprila — Bremen	YORK	10 maja — Bremen
OLYMPIC	1 aprila — Cherbourg	FRANCE	10 maja — Havre
KROONLAND	1 aprila — Cherbourg	LAPLAND	13 maja — Cherbourg
NOORDAM	1 aprila — Boulogne	ORBITA	12 maja — Cherbourg
LA LORRAINE	1 aprila — Havre	HUDSON	13 maja — Cherbourg
MAURETANIA	4 aprila — Cherbourg	ROTTERDAM	13 maja — Boulogne
PARIS	4 aprila — Havre	MAUPETANIA	16 maja — Cherbourg
LAPLAND	8 aprila — Cherbourg	MAJESTIC	20 maja — Boulogne
ROTTERDAM	8 aprila — Cherbourg	RYNDAM	20 maja — Cherbourg
AQUITANIA	11 aprila — Cherbourg	AMERICA	20 maja — Trst
SEYDLITZ	12 aprila — Bremen	PRES. WILSON	20 maja — Cherbourg
FRANCE	12 aprila — Havre	AQUITANIA	24 maja — Havre
ORDUNA	14 aprila — Hamburg	PARIS	24 maja — Cherbourg
RYNDAM	15 aprila — Boulogne	ORDUNA	26 maja — Cherbourg
AMERICA	15 aprila — Cherbourg	FINLAND	27 maja — Cherbourg
FINLAND	22 aprila — Cherbourg	BERENGARIA	30 maja — Cherbourg
OLYMPIC	22 aprila — Cherbourg	N. AMSTERDAM	31 junija — Roulogne
POTOMAC	22 aprila — Cherbourg	OROSPA	9 junija — Hamburg
MAURETANIA	25 aprila — Cherbourg	ROTTERDAM	12 junija — Cherbourg
ARABIC	25 aprila — Cherbourg	BERENGARIA	20 junija — Cherbourg
HANOVER	26 aprila — Bremen		

ADVERTISEMENTS

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

JADRANSKE BANKE

in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA

Beograd, Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegovci, Jelaš, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA

Tret, Opatija, Zadar.

NEMŠKA AVSTRIJA

Dunaj.

IZVRŠUJEMO hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji, in Nemški Avstriji ter izdajamo čeke v kromah, lirah in delarjih, plačljive na vpogled pri Jadranški banki in vseh njenih podružnicah.

PRODAJAMO parobrodne in železniške vozne listke na vse kraje in za vse črte. (Vidi zgoraj kretanje parnikov.) Kadar ste na poti v staro domovino in se nahajate v New Yorku, se vam bo izplačalo, ako se zgledite glede vreditve Vaših denarnih zader pri ravnanstvu naše banke v prvem nadstropju brez ozira na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ste ga morda kupili drugje.

Zajamčeni so nam pri Jadranški banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za vse one, ki se ne želijo ali ne bodo postuževali naše banke.

Frank Sakser State Bank

DR. LORENZ

644 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKE GOVOREČI ZDRAVNIK

SPECIALIST MOSKIH BOLEZNI

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let imam skuanje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vam moram popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Bilo 23 let dom pridobil posebno skuanjo pri ozdravljenju mladih bolezni. Zato se morete popolnoma zaneati na mene, morda skoraj pa ja, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, arjap pridite dmpiraje. Jaz ozdravim zastrupljeno kri, masuje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolezni v osten, starostne, oslabele, živčne in bolezni v mehuljicah, jetrah, želodcu, rmenico revmatizem, katar, zlasti žile, nadeha itd. Uradne ure: V ponedeljek: sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 5. svečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

BREZPLAČNA POJASNILA

Na tisoče rojakov se obrača na mene vsake leto za razne informacije. Vsakemu dam pojasnila zastoj, Izdelujem tudi KUPNE POGODBE, POBLASTILA, OBEZNICE in DOLŽNA PISMA. POBOTNICE, OPOROKE in razne druge notarske dokumente. Moja dolgoletna praksa jamči vsakemu dobro delo. Pišite ali pridite osebno.

Anton Zbašnik

SLOVENSKI JAVNI NOTAR

Corner 48th and Butler Sts., Telephone: Fisk 2085 Pittsburgh, Pa.

POZOR!

Slovenci, Hrvati in Srbi,

ki potujejo skozi New York.

Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša prenočišča in boste najbolj postreženi.

Čiste sobe z eno ali dvema posteljama. Prostor za 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene.

AUGUST BACH, 63 Greenwich St., New York

PRATIKE!

Čitateljem naznanjamo, da smo sprejeli par tisoč iztisov

“Družinskih Pratik”

En iztis stane 20 centov

25 iztisov \$3.75; 50 iztisov \$6.50;

100 iztisov \$12.00

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt Street New York City

ROJAKI NAROČAJTE SE NA “GLAS NARODA”.
NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.